

Всеукраїнська загально-політична і літературно-художня газета

КРИМСЬКА СВІТЛЯЩА

<http://svitlytsia.crimea.ua>

№ 26 (1911)

П'ятниця, 24 червня 2016 р.

Видався з 31 грудня 1992 р.

Ціна договірна

ТРІЙЦЯ В ПЕРЕВАЛЬНОМУ

На Пресвяту Трійцю в прихорошенному квітами і зеленню затишному домовому храмі Святого Івана Воїна в Перевальному було багатолюдно. Прийшли не лише односельці, чимало прихожан, багато — з дітками, приїхали з інших кримських міст. Намолене тут місце, дивна кримська передгірна природа, тиша, спокій — подалі від тієї «цивілізації», що через суд відбирає в Українській православній церкви Київського патріархату у Сімферополі приміщення. А тут церква — домашня, тож зась!

Отець Іван Катькало (молодший) провів службу Божу, освятив воду й окропив нею прихожан, які прийшли до храму з букетами квітів і зелені. Запашні букети рознесуть по домівках той неповторний дух і настрій, що ним повнилася перевальненська церква, і довго ще нагадуватимуть про літо, Трійцю, молодого привітного священика, усміхнених людей, безтурботну малечу, рідну мову, яка лунала в храмі. Майже ідилія, якби не...

Напевне, не помилимося, коли скажемо, що люди того дня ставили у церкві свічки і молилися (і не лише в Перевальному — по всій Україні!), щоб не було отого зловісного — «якби не...» і не може того бути, щоб ту щиру спільну українську молитву не почув Господь!

Фото Віктора Качули

DUM SPIRO, SPERO...

Валентин БУТ

Цьогоріч Україна відзначатиме чвертьстолітній ювілей відновлення своєї державності. Не набуття, а саме відновлення. Адже, по-при всю намагання врядити нас в лахи безродної потолочі, яка казна-зівдки взялася на просторах святої Русі, саме ми і ніхто інший є її нащадками, так само, як нащадками вільної козацької держави, яка хоч і проіснувала недовго, зате залишила по собі яскравий слід в нашій пам'яті, в історії нашого краю.

З якими ж досягненнями підходить до ювілею своєї незалежності моя держава? Якими успіхами може похвалитися? Що надбала для своїх громадян за цей час?

Неймовірно, але доводиться визнати, що за двадцять п'ять років волі замість потужного поступу вперед, вона відкотилася, на-томість, у своєму розвитку так далеко назад, що застійні дев'яності сьогодні видаються багатом ледь не раєм. Знищено виробництво космічної техніки — високі технології, якими володіли всього декілька країн у всьому світі, загальовано, доведено до ручки літакобудування, суднобудування, роздери-

банено, розпродано за копійки по світах, з-поміж інших, найуспішніше, найпритяко-віше в СРСР Одеське морське пароплавство, знищено сотні потужних фабрик, заводів. З цілком успішного сільського господарства, з такими добре розвинутими галузями, як тваринництво, садівництво, городництво, на плаву утрималася лише зернова галузь. Але ж навіть відносно успішні галузі, як правило, результирують в експорті не готової продукції, а сировини: зерна, як за часів тої ж Русі, чавуну, стали...

В соціальному плані все те привело до втрати робочих місць, масового безробіття, вимушеної утриманства, коли здорові повносправні люди, не знаходили роботи, мусили виживати на мізерну, як правило, зарплату чи ще меншу пенсію одного з членів сім'ї, до катастрофічного зниження рівня соціального захисту. Далеко не всім вдалося знайти спосіб вижити в рідному краю. Кожному съомому (це якщо рахувати і старих, і щойнонароджених) довелося покинути Україну і шукати долі в світах. Еміграція, заробітчанство, коли фактично роками не живеш у домашніх умовах, смертність вище народжуваності — ось результат того, що з 52 мільйонів за двадцять п'ять років нас залишилось, за даними статистики, трохи більше сорока п'яти мільйонів, рахуючи окуповані регіони Криму та Донбасу.

За двадцять п'ять років з країни, яка вхо-

дила в тридцятку найуспішніших країн світу, Україна зсунулася на 47 місце, її громадяни, при тому, стали найбіднішою нацією Європи, однією з найбідніших націй світу. Не знаю, чи потішу кого тим, але за останній рік за темпами росту економіки наша країна піднялася з передостаннього місця в світі на третє знизу.

Чи ж дивина, що за такого «успішного» менеджменту Україна перемістилася до зони ризику втрати державності, проти неї було розв'язано війну, в результаті якої загинуло близько десяти тисяч громадян, вона втратила величезні території, які за свою площею перевищують площу кожної з таких країн, як Нідерланди, Бельгія, Швейцарія, втратила більше двох мільйонів своїх громадян, які залишились на тих окупованих територіях.

Намальовану тут апокаліптичну картину можна було б сприймати протеском, гіперболізованими фобіями хворої уяви, якби все те не було прапорою.

Як же ми реагуємо на те? На жаль, виглядає так, що суспільство навіть після таких жорстких уроків не усвідомлює причин, які довели його до такого стану, не бачить їх упритул, а чи не хоче бачити. Причин такої неадекватної поведінки, насправді, чимало. Згадував про них не раз у своїх попередніх статтях. Тут би хотів зупинитися лише на одній з них, оскільки вважаю її головною, фундаментальною. Не усвідомивши її значення, неможливо змінити той самозгубний курс, який вже привів нас ледь не на самісіньке дно.

(Продовження на 4-й стор.)

ПРОРОК ОСІЯ:
«ТАК ЯК ВОНИ СЯЛИ ВІТЕР,
ТО І ПОЖНУТЬ БУРЮ»

Нинішнього часу, як і сотні літ тому, блакить синього неба і золото безмежних ланів ми вимушенні захищати зі зброєю в руках. Саме зараз, у годину оборони Нації, від нас залежить, чи будемо відзначати День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні наступного року.

У цей, сповнений святості і печалі день, ми згадуємо всіх, хто загинув у битвах із загарбниками, хто став жертвою людиноненависті. Схиляємося перед мужністю і нескоріністю нашого народу, який знайшов у собі сили вистояти, вижити і перемогти. Пишаємося військовим подвигом наших славних воїнів, які звільнили світ від завойовників. Запалюємо свічку пам'яті і пошані за тих, хто ціною життя відстояв наше право на свободу.

Українці - народ з правіковою історією, який довів усюму світові право жити на своїй землі. Підступна російсько-українська війна навчила нас воювати, і ми в неймовірно важкій борні зупинили московських лиходіїв. Тут, у колисці наших предків і місці вольниці козацької, сплелися воєдино Життя і Смерть, Любов і Ненависть. Самотньою пусткою похилися зруйнований завойовниками отчیй дім, що у дзвінкій тиші минулого нагадує про тіні забутих предків.

З вірою у Перемогу, серед руїн і оповитих димом пожарись, кращі сини і дочки Матері-Вкраїни знайшли відповідь на запитання: чи його роду ми нащадки і чи є землі діти. І всюди, в безкрайх донецьких степах, похилили свої яскраво-червоні голівки польові маки — це пам'ять воєнного лихоліття й живе втілення смутку втрат наших.

Як поступити нині нам, коли ті, хто морив українців голодом і вбивав у тaborах, здійснив військову агресію та веде бойові дії на нашій рідній землі? Як ставитись до перекинчиків - челяді кремлівських можновладців, що кривду чинять своєму народові? Як нам звільнитися від скверн «руського мира», що зловісним павутинням обплутала наше національне буття? І чи можна виміряти увесь той огором жахіт, принесених чужинцями в українські оселі, коли журба ранить душу, а серце біль огорта за зневажений рідній край?

Радянська епоха приховала історичний подвиг нашого співітчизника лейтенанта Олексія Береста, котрий першим підняв Прапор Перемоги над Рейхстагом у Другій світовій. Знамено Миру — такого вистражданого і такого довгоочікуваного. Стяя Скорботи за тими, хто не повернувся з бойовиськ війни. Окропленого також кров'ю наших країн і освяченого життями сотень і сотень тисяч українців, котрі в умовах безодержавності, в інших країнах і під чужими прапорами, здобували мир та омріяну упродовж століть соборну Україну.

Хотілося б звернутися до частини мешканців сивочого галицького краю. Ми всі творці своєї долі. Її не можна обминути, від неї не сховатись і її не можна знищити.

Відкрийте свої серця та всіма відтінками душі промовте: так, це Я! - Українець! Віддайте шану національним символам і, можливо, це не ваша рідна мова, — державною, - у спільній молитві натхненно піднесіть до небес світле й пломенисте: «Боже великий единий, Нам Україну храни. Волі і світу промінням, Ти її осіні».

З пошаною,
ветеран військової служби
Микола СОЛОНЕНКО

**КРИМСЬКА
СВІТЛИЦЯ**

ЗАСНОВНИКИ:
Міністерство культури і туризму України,
Всеукраїнське товариство «Прогресіва» імені Тараса Шевченка,
трудовий колектив підприємства «Об'єднана редакція газети «Кримська світлиця»

За вагомий внесок у справу українського національного відродження, розбудову та зміцнення Української держави редакція газети «Кримська світлиця» нагороджена медаллю Всеукраїнського товариства «Прогресіва» «БУДІВНИЧИЙ УКРАЇНИ»

Головний редактор
Віктор КАЧУЛА

Газета зареєстрована
Міністерством юстиції
України
Реєстраційне свідоцтво
КВ № 12042-913ПР
від 30.11.2006 р.
Індекс: 90269

Редакція не завжди по-
діляє думки авторів публі-
кацій, відповідальність за
достовірність фактів не-
суть автори.

Рукописи не рецензують-
ся і не повертаються. Ли-
стування з читачами - на
сторінках газети.

Матеріали для друку
приймаються в електрон-
ному вигляді. Редакція
залишає за собою пра-
во скороочувати публі-
кації і редактувати мову.

ТЕЛЕФОНИ:
головного редактора -
(067) 650-14-22
(050) 957-84-40

АДРЕСА РЕДАКЦІЙ:
95006, м. Сімферополь,
бул. Гагаріна, 5,
2-й пов., к. 13 - 14
e-mail: kr_svit@meta.ua
http://svitlytsia.crimea.ua

Віддруковано в ТОВ
«МЕГА-Поліграф»,
м. Київ, вул. Марко
Вовчок, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
e-mail: office@mega-
poligraf.kiev.ua
Тираж — 5000

ВИДАВЕЦЬ -
ДП «Національне
газетно-журналне
видавництво»

03040, м. Київ,
вул. Васильківська, 1,
тел./факс
(044) 498-23-65
Р/р 37128003000584
в УДКСУ у м. Києві
МФО 820019
код ЄДРПОУ 16482679
E-mail:
vidavniictvo@gmail.com

Розповсюдження,
передплата, реклама:
тел. +38(044) 498-23-64;
+38 (050)310-56-63

ЄС ПРОДОВЖИВ НА РІК САНКЦІЇ ПРОТИ ОКУПОВАНОГО КРИМУ

Євросоюз продовжив до 23 червня 2017 року економічні обмежувальні заходи проти економіки тимчасово окупованої Росією АР Крим.

Відповідне рішення ухвалила минулого тижня Рада ЄС, повідомляє власний кореспондент «Укрінформу» у Брюсселі.

«Рада ЄС продовжила до 23 червня 2017 року обмежувальні заходи у відповідь на незаконну анек-

сію Криму і Севастополя Росією», — заявили в ЄС.

Ці заходи накладають обмеження для діяльності осіб і компаній з ЄС на території АР Крим. Йдеться про заборону імпорту продукції, що має походження з Криму і Севастополя; інвестування у Крим і Севастополь, включаючи заборону на придбання нерухомості, фінансування кримських компаній та надання фінансових пос-

луг; у сфері туризму, включаючи заборону на захід круїзних суден до кримських портів; експорт до Криму визначених товарів і технологій, зокрема для використання у транспортному, телекомунікаційному та енергетичних секторах (включаючи використання у добуванні нафти, газу та корисних копалин).

Як наголошується, країни ЄС продовжують засуджувати незаконну анексію Криму і Севастополя Росією та повністю залишаються відданими імплементації політики невизнання.

В ЄВРОПАРЛАМЕНТІ ПРИВІТАЛИ ПРОДОВЖЕННЯ САНКЦІЙ ПРОТИ РФ

В Європейському парламенті наголошують на необхідності продовження економічних санкцій проти Росії, відзначаючи неможливість проведення Україною виборів на Донбасі, доки не буде відновлено контроль на українсько-російському кордоні.

Про це заявила співголова політичної групи «Зелених» в Європарламенті Ребекка Гармс, коментуючи ухвалення Радою ЄС принципового рішення продовжити на подальші півроку обмежувальні заходи проти Росії, повідомляє власний кореспондент «Укрінформу» в Брюсселі.

«Рішення є правильним і необхідним, адже російське керівництво й досі відмовляється зробити кроки для забезпечення миру і стабільності у регіоні. Доки цілі Мінських домовленостей не будуть досягнуті, ЄС має продовжувати застосовувати усі наявні навіськові засоби для здійснення тиску на Росію», — наголосила німецький парламентарій.

Гармс відзначила, що Україна зможе виконати свою частину Мінських домовленостей та провести місцеві вибори лише за умови відновлення контролю на своїх східних кордонах.

«Щоб це сталося, Путін повинен припинити свою підтримку сепаратистів у регіоні. Українське керівництво повинно підготувати законодавчі засади, але, очевидно, що неможливо провести демократичні вибори в умовах збройного протистояння», — заявила лідер європейських «зелених».

Вона зазначила, що сьогодні ЄС повинен вживати дипломатичних зусиль і застосовувати політику санкцій для відновлення миру

на сході України, щоб Росія чітко зрозуміла, що порушення міжнародного права має наслідки.

«Сьогоднішнє рішення підкреслює відданість ЄС підтримці стабільності в Україні, і це є надзвичайно важливим для безпеки усого континенту», — наголосила Гармс.

Як повідомляє «Укрінформ», у вівторок Рада ЄС схвалила принципове рішення про продовження на подальші півроку — до 31 січня 2017-го — економічних обмежувальних заходів, уведених відносно Росії через її агресію проти України.

Далі, за процедурою, це рішення буде внесене для остаточного юридичного затвердження без обговорення на одне з подальших засідань Ради ЄС на рівні міністрів.

* * *

Спроби світу перетворити Росію на партнера були перекреслені її діями у Криму та Південній Осетії. Про це заявив колишній прем'єр-міністр Канади Браян Малроні, повідомляє кореспондент «Укрінформу».

«Намагання залучити Росію як партнера із вирішення безпекових питань у Європі були розбиті у пісках Криму та Південної Осетії», — сказав Малроні.

На його переконання, головною складністю НАТО наразі є стримування російської експансії. «Основна проблема нині у тому, як перешкодити подальшій експансії Росії і захистити, аби прикордонні із РФ країни-члени НАТО, особливо Естонія, Латвія та Літва, залишилися у безпеці і під крилом НАТО», — зазначив колишній прем'єр-міністр.

ОПЕРАЦІЯ «ПОЛУНИЧКА»

руб/кг», — пишуть користувачі соцмережі.

«А дітям отдать? Хотя бы в детдома. Страна, населенная чудовищами», «Вы что, она же украинская! Еще дети заразятся, «холлами» станут! :), — зазначают дописувачі.

«Мабуть, краще жерти білизни з лопати, ніж полуницю з України! Але ви тримайтесь, і гарного настрою! Ви там тримайтесь!» — дбав один із коментаторів, наслідуючи

слова прем'єра РФ Дмитра Медведєва в Криму, що стали мемом. Нагадаємо, що українські та турецькі санкційні товари в Росії почали знищувати з 1 січня 2016 року.

(noyarnia.com)

* * *

«ФРУКТИ ГНИЮТЬ,
ЯК ХОЧУТЬ, А РИБКА –
З ГОЛОВІ» — про ціновий
удар по кримчанах нинішній і
23-річної давнини

ЧИТАЙТЕ на стор. 5

УКРПОШТА ВИПУСТИЛА КОНВЕРТ «КРИМ - ЦЕ УКРАЇНА»

Укрпошта випустила поштовий конверт з видом Криму і написом «Крим - це Україна». Про це повідомляється на офіційному сайті підприємства.

«Учорнів підприємство "Укрпошта" випустила поштовий конверт "Крим - це Україна". Ялта. Ластівчине гніздо", присвячений одній з найвидоміших архітектурних пам'яток півострова", — йдеться в повідомленні. Конверт з видом замку «Ластівчине гніздо», побудованого наприкінці XIX століття на 40-метровій скелі Ай-Тодор, буде випущений загальним накладом 100 000 примірників.

НАДІЯ САВЧЕНКО – ЄВРОПІ: УКРАЇНЦІ ПЛАТЬТЬ ЗА ВАШ СПОКІЙ, АЛЕ «ТІЛЬКИ РАЗОМ МИ ПЕРЕМОЖЕМО»

Народний депутат України Надія Савченко під час виступу у Парламентській асамблії Ради Європи.

Страсбург, 20 червня 2016 року

Заявили на повний голос про російську агресію, кровопроліття на Донбасі та заклик до звільнення ув'язнених Росією українців — таку мету обравала для свого дебюту на європейській політичній арені Надія Савченко, яка 20 червня взяла участь у першому засіданні Парламентської асамблії Ради Європи. Закликавши не повертати повноважень делегації Росії, вона зазначила, що нікому не бажає таких сусідів.

«Пані Савченко, цей дім демократії віднині є і Вашим домом», — заявив, відкриваючи літню сесію голова Парламентської асамблії Ради Європи Петро Аграмунт. Свій перший робочий день у Страсбурзі народний депутат України Надія Савченко, яка є членом української делегації в ПАРЄ, закликала Парламентську асамблію «твірдо і поспідово» підтримувати Україну, яка протистоїть російській агресії.

Виступаючи у понеділок на відкритті цієї сесії, українка була такою ж відвертою, як зазвичай.

«Зараз Україна стоїть на передовому рубежі вогню. Ми платимо за спокій Європи й за мир своєї країни своєю крв'ю і життями своїх людей. Я прошу вас підтримати нас у цьому своєю твердою, поспідовою позицією. Тільки разом ми переможемо», — закликала вона.

Н. Савченко також заявила, що не можуть бути повернуті повноваження у ПАРЄ делегації Росії, держави, яка «не поважає прав людини і її імунітету депутата Парламентської асамблії Ради Європи».

«Країна, яка обіцяла й гарантувала безпеку по Будапештському меморандуму після атомного роззброєння України, нанесла нам удар у спину. Це — зрада, — заявила Надія Савченко. — Не може бути повернута делегація, яка не поважає прав людини, не поважає імунітету делегата, так, як це Росія робила з мною».

При цьому, додала вона, «надаючи волю мені й іншим українцям, Путін не робив кроки назустріч, а лише засвідчував свою зверхність».

Н. Савченко зазначила, що вона була викрадена і що це є порушенням прав людини. І «так само були викрадені всі українці, що наразі перебувають у Росії, і теж продовжуються викрадення кримських татар із Криму. За це слід відповісти у Європейському суді (з прав людини — ред.)», — сказала вона.

Депутати ПАРЄ радо вітали довгоочікувану присутність Савченко у Страсбурзі.

Представник Великої Британії Роджер Гейл закликав не поновлювати чинності російської делегації в ПАРЄ аж доки Москва не звільнить в'язнів, Сходу України та Криму.

«Ми сподіваємося й очікуємо повернення кожного несправедливо ув'язненого в Російській Федерації. Коли цей час настане, коли Росія звільнить Східну Україну, коли вони звільнуть Крим, — лише тоді буде час для оцінки майбутнього (російської делегації) в Парламентській асамблії. І я б навіть порадив: ні хвилиною раніше», — каже британський депутат.

Голова української делегації в ПАРЄ Володимир Ар'єв теж закликав колег не забувати про інших в'язнів і не знижувати тиску на Москву: санкціювання російсь

МУСТАФА ДЖЕМІЛЕВ ДОПОВІДЬ ПАРЄ ПРО ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В КРИМУ

Уповноважений Президента України з питань кримськотатарського народу Мустафа Джемілев виступив з доповідю про порушення прав людини в Криму перед представниками комітету з правових питань та прав людини ПАРЄ.

Про це на своїй сторінці у Facebook написала народний депутат Світлана Заліщук, яка перебуває у Страсбурзі, повідомляє «Укрінформ». «Одна справа, коли політики з різних країн світу читають знеособлені звіти про «порушення різних прав» у Криму, і зовсім інша — чути історії конкретних людей, з іменами, з обличчями, з родинами, з жахливими трагедіями, з тортурами, з убивствами, у яких складно повірити. Мустафа Джемілев виступив з доповідю щодо порушення прав людини у Криму на Комітеті з правових питань та прав людини під час засідання ПАРЄ», — йдеться у її дописі.

За словами С. Заліщук, Уповноважений Президента з питань кримськотатарського народу навів представникам ПАРЄ статистичні дані про брутальні порушення окупантами прав його народу. За його даними, 50-60 тис. осіб покинули територію Криму, 50% з них — кримські татари.

«Обшукі й затримання кримських татар в останні місяці стали регулярними. Ми зареєстрували близько 250 обшуків під приводом пошуку «забороненої літератури», — пропонувала народний депутат М. Джемілев.

За його словами, затримані не знають, що таке заборонена література, але існує список із близько 3 тисяч найменувань. За знайдену заборонену релігійну літературу можуть поズбавити волі на 10 років. Затримання від-

буваються під приводом участі в «несанкціонованій» акції 26 лютого 2014 року на території Криму, коли ще не було проведено «референдум». «Затримують не лише тих, хто є членом Меджлісу, але й виборців. Тобто по суті кожен кримський татарин, що брав участь у голосуванні, за логікою окупантів вийськ, може бути екстремістом. Російська влада закрила кримськотатарське телебачення», — цитує Заліщук Джемілева.

Напередодні генеральний секретар Ради Європи Турбіорн Ябланд засудив заборону відвідування територій, охоплених неврегульованими конфліктами, та заявив про намір запровадити на території окупованого Росією Криму постійну спостережну місію за дотриманням прав людини. Він також нагадав, що Рада Європи — єдина організація європейського рівня, яка була присутня в Криму за останні два роки.

Водночас офіційна делегація України в ПАРЄ обурилася, що у річному звіті Ради Європи щодо дотримання прав людини немає жодної згадки про анексований Росією Крим та окупований Донбас.

* * *

Адвокат Марк Фейтін уявив на себе захист заступника голови Меджлісу кримськотатарського народу Ільмі Умерова.

«З сьогоднішнього дня я прийняв захист Ільмі Умерова, в минулому голови Бахчисарайської районної державної адміністрації та заступника голови ВР Криму», — написав Фейтін в Facebook у понеділок.

Він зазначив, що справу веде ФСБ і Умерова звинувачують за ч.2 ст.280.1 КК (публічні заклики до здійснення дій, спрямовані на порушення територіальної цілісності РФ). «Ми вступаємо в справу разом з Миколою Полозовим (який веде захист Ахтема Чайзога і Хайсера Джемілєва) і колегами в Криму. Скорі я туди вирушу, але нам потрібна допомога. Велика допомога. Про це я повідомлю пізніше», — додав адвокат.

Як відомо, співробітники ФСБ затримали Умерова в анексованому Росією Криму 12 травня. 13 травня стало відомо, що його звинувачують у публічних закликах і діях, спрямованих на зміну територіальної цілісності РФ. Умерова взяли на підпіску про невіді-

«В РАМКАХ МОЖЛИВОГО»

ЗАКЛІКАЮТЬ ВІДЗНАЧИТИ У КРИМУ ДЕНЬ КРИМСЬКОТАТАРСЬКОГО ПРАПОРА

Голова ЦВК Курултаю кримських татар Заїр Смєдляєв закликає кримських татар на півострові провести самостійно заходи до Дня кримськотатарського прапора, який відзначається 26 червня. Він упевнений, що цього року підконтрольна Росії влада Криму не дозволить відзначити цей день на гідному рівні.

«Розумію, що тут, у Криму, влада зробить усе, щоб вкотре опустити наш прапор, признати наш народ і не дати нам самостійно провести масові заходи, що ж, будемо діяти в рамках можливого!» — написав

Смєдляєв у Фейсбуці.

«Поки є час, приєднуйтесь до флешмобу і беріть участь у конкурсах. Фотографуйте ваших дітей з нашим прапором, фотографуйте самі в населених пунктах із зазначенням традиційної історичної його назви! Поки живий народ, який гордо тримає в руках свій прапор, у такого народу є майбутнє», — додав він.

Смєдляєв також зазначив, що цього дня, 26 червня, виповнюється 40 років з арештованому в Криму Емір-Усеїну Куку за звинуваченням у зв'язках з

організацією «Хізб ут-Тахрір».

До Дня кримськотатарського національного прапора в Києві і Херсонській області готовують низку заходів. У програмі — традиційний конкурс малюнка, автопробіг і патріотичний мітинг.

День кримськотатарського прапора почали відзначати кілька років тому в Криму. Датою святкування обрали перший день другого Курултаю кримськотатарського народу, який пройшов 26-27 червня 1991 року в Сімферополі.

Прапор кримських татар — це полотно небесного кольору із зображенням на ньому знаком — тамгою золотого кольору.

ua.krymr.com

Роздольненський районний суд у анексованому Криму повторно засудив громадянину України Володимира Балуха до 320 годин обов'язкових робіт. Про це йдеться у копії рішення суду, які було оприлюднено в понеділок, 20 червня, Кримською правозахисною групою.

«Активісти визнали винним у сконені злочину, передбаченого ст. 319 КК Російської Федерації (образа представника влади. Публічна обира за представника влади під час виконання ним своїх посадових обов'язків або у зв'язку з їх виконанням),

— повідомили правозахисники.

Як зазначається, суд виніс таке рішення 10 червня. Раніше, 5 лютого 2016 року, цей же суд, але в іншому складі, засудив Балуха до такого ж виду покарання за цим самим обвинуваченням, але суд вищий інстанції скасував цей вирок і направив справу «на новий судовий розгляд у той самий суд в іншому складі». На думку експертів Кримської правозахисної групи (КПГ), «справа Балуха» свідчить про упереджене ставлення суддів до людей з проукраїнською позиці-

єю в Криму. «Відносно Володимира Балуха було порушенено право на свободу та особисту недоторканість, право на справедливий судовий розгляд, покарання виключно на підставі закону, право на повагу до приватного і сімейного життя, свободу вираження поглядів, право на ефективний засіб правового захисту», — йдеться в коментарі.

Як розповідає сам «винуватець» Балух, увага до нього з боку поліції обумовлена його проукраїнською позицією, яка виражалася відкрито — на території його житла на флаг-

штоку весь цей час майорів державний прапор України.

ukrinform.ua

Кримський журналіст, позаштатний оглядач Радіо «Свобода» Микола Семена, якого російська ФСБ звинувачує в екстремізмі, зазнає утисків через кримінальне переслідування в анексованому Росією Криму. Про це на прес-конференції в Києві заявив адвокат М. Семена Олександр Попков.

За його словами, обвинувачений в екстремізмі активістом російська влада часто дає умовні терміни,

присуджує штрафи, проводить «профілактичну роботу» з інакоміслячими. Ім також часто забороняють виїзджати з Росії. Зараз сам Микола Семена перебуває під підпискою про невізізд.

Він також зазначив, що сам Микола Семена сподівається на увагу і підтримку з боку України. «Я поцікавився в українських чиновників, і поки немає ніякої інформації про те, що він є політ'язнем. Вони про нього практично нічого не знають», — додав захисник.

radiosvoboda.org

ТИМ ЧАСОМ...

* * *

Народну ініціативу з відзначення роковин кримської Берегині, вишивальниці-Героїні Віри Роїк Мінкультури «вшанувало» ось такою відпискою заступника міністра. Так само, як і «не помітило» всеукраїнський літературний конкурс «Ми — діти твої, Україно!» імені кримського поета Данила Кононенка, проведений «Кримською світлицею». Ну що б ми з нашою бідною культурою (особливо в занедбаному Криму) без нашого найвищого державного культурного відомства робили?

МІNІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

вул. І. Франка, 19, м. Київ, 01601
телефон 235-23-78 факс 235-32-57
E-mail: info@mincult.gov.ua

Роїку М.Є.
03056
кв. 133,
проспект Перемоги, 19,
м. Київ

Міністерство культури України розглянуло колективне звернення П. Вольвача, М. Вишняка, П. Власенка, О. Мартиніва, С. Жукової, В. Кацули щодо відзначення 105-річчя від дня народження члена Союзу художників СРСР В.С. Роїк, надіслане листом Секретаріату Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2015 року № 41-КО-019319/26-2, та повідомляє.

Відповідно до Указу Президента України від 2 грудня 1995 року № 1116/95 «Про впорядкування відзначення пам'ятних дат і ювілеїв» пам'ятні дати історичних подій, ювілеї підприємств, установ і організацій вперше відзначаються в 50-ту річницю, ювілеї та вшанування пам'яті видатних людей — у день п'ятирічірччя з дня народження.

Наступні відзначення пам'ятних дат історичних подій, ювілеїв та вшанування пам'яті видатних людей — у день п'ятирічірччя з дня народження.

Водночас варто зазначити, що вирішення питання вшанування пам'яті видатних людей належить до повноважень Верховної Ради України та затверджується відповідно постановою.

Також повідомляємо, що відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» питання встановлення пам'ятника В.С. Роїк знаходиться виключно в компетенції органів місцевого самоврядування.

Заступник Міністра

P.B. Karandeev

«ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ НАРОДНИХ ІНІЦІАТИВ...»

Свєн Нищук: «Сьогодні відзначення пам'ятних та ювілейних дат, ініційовані перш за все, в суспільних середовищах із зачлененням народних ініціатив, а не тільки в стінах ВРУ та міністерства - стають важливими культурною зброєю»...

виконує українською! Тому все лише починається».

Під час свого виступу Міністр культури також зупинився на формуванні нового підходу до організації та проведення відзначень важливих і пам'ятних для України дат.

«Сьогодні відзначення пам'ятних дат ювілейних — відзначення не формальні, не заорганізовані, ініційовані не тільки в стінах Верховної Ради та міністерств, а, перш за все, в суспільних середовищах, із зачлененням народних ініціатив — стають важливою зброєю», — зазначив

З поміж іншого, Євген Нищук навів приклади проведення таких заходів, як: відзначення 125-річчя з дня народження Євгена Коновальця (14 червня), Свято Трійці (19 червня) тощо. А також поділився із планами проведення пам'ятних заходів на найближчий час, це загальнодержавний День пам'яті 75 років з часу масових розстрілів політичних в'язнів на Західній Україні (23 червня), відзначення 160-річчя від дня народження Івана Франка (27 серпня), відзначення 75-річчя з дня народження Богдана Ступки (27 серпня), відзначення 20-річчя Конституції та 25-річчя Незалежності України.

«Протягом двох останніх років українське суспільство та ювільєві спостерігають, як

DUM SPIRO, SPERO...

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.)

— Що ж то за така важлива причина? — спитає мій читач. — Якщо мова піде про змову олігархів, світового сюнізму чи марсіян, то не витрачайте наш час, бо про те лише глухий не чув.

Змова лиходіїв, поза всяким сумнівом, дуже серйозна річ, але я мовлю тут про ворога значно серйознішого, хоч би і тому, що він усередині нас.

Ворога того приживлювали довго — протягом століть. То був болісний процес, і хоч він так і не був завершений, не результатувався в «радянській людині», руйнівні наслідки життедіяльності чужого усередині нас пожинаємо і сьогодні.

Так трапилось, що русичі, з ряду об'єктивних і суб'єктивних причин, стали усвідомлювати себе українцями, далі їх довго перекроювали спершу на малоросів, потім намагалися зробити частину отарі безлікого «советського народу».

Попри відчайдушний спротив, народ мало-помалу здавав свої позиції, адже тиск був постійним і часто ставав просто нестерпним. Заборона навчання, відправлення релігійних обрядів на рідній мові, запроваджені Валуевським циркуляром, Емським указом, русифіаторська (в сенсі насаджування московської мови) політика есересеру були з ряду тих інструментів занесоблення, які били найдошкульніше.

Раз підбивши Русь-Україну під себе шляхом безсромногого порушення Переяславської угоди 1654 року, яка за обґрунтуванням аналітиків Національного інституту стратегічних досліджень, була не більше ніж угодою про тимчасовий військовий альянс, створений для розв'язання спільними зусиллями актуальних суспільно-політичних проблем тих днів, Московія у всіх її іпостасях — царство — імперія з поцупленою у Русі назвою — імперія Советська — розглядала відтоді Русь-Україну, як невід'ємну свою частину, робила все можливе, аби знеособити, знівелювати, переформатувати русичів-українців, власне, як і інші народи, які потрапили в її тенета.

І зовсім не випадково, що одним з головних акцентів тих зусиль була мова. Московські владі всіх часів чудово розуміли виключно важливість мови для самоідентифікації, для усвідомлення своїх витоків, свого окремого шляху. Зведення мови до пісень про Галю, а культури до шароварів безальтернативно вело до стирання нас як окремої нації, до стирання в підсвідомості кожного з нас сутності вільної людини.

Московія не потребувала вільних людей. Покірні виконавці волі її правителів — ось хто був її потрібен у всі часи. В цьому велика відмінність між Україною і нею. І це має свої пояснення. Найочевидніше з них те, що Україна ніколи, навіть за часів Русі, не була імперією, не гнітила чужі народи. Ще одним важливим фактором є те, що в той час, як холопська Московія ніколи не знала волі, Україна у складі Великого князівства Литовського, була вільною, аж до самої Люблінської унії не знала кріпацтва. Ті кілька століть волі в часі формування нації відіграли, насправді, величезну роль, переоцінити яку навряд чи можливо. Волелюбство відтоді стало сутністю українства, а боротьба за волю — частинкою нашої історії, її найяскравішими сторінками.

Гордість, честь, гідність, порядність, самостійність, відповідальність — якості навряд чи притаманні холопові, приниженню рабові, натомість є невід'ємною частиною світу вільної людини. Це не означає, ясна річ, що всяка вільна людина є чесною, порядною, відповідальною, але саме воля уможливлює проявлення цих якостей, існування їх на загал.

Наши пращури, які знали смак вільного життя, не так просто відступалися від неї. Вони воліли за краще втратити життя, аніж поступитися волею, яку цінували понад

усе. Колись писав про те в книжці «Павло Міхнович Бут, Лицар Зрадженої Волі». Зацікавлений читач може прослухати заключне слово з неї за цим посиланням: <https://soundcloud.com/valentine-but/cumcon5cfg>

— Можливо, автор надто ідеалізує волю? Чи є справді вона є такою вже й важливою? — засумнівається

Мова тут не йде про ідеалізацію чи оспівування волі, оскільки це те саме, що оспівувати повітря, яким дихаємо, чи ідеалізувати сонячні промені, що зігривають нас, роблять оточуючий нас світ видимим.

А завів я мову про волю тому, що на моє переконання, саме брак внутрішньої волі з усіма її атрибутиами, які згадував вище, є найголовнішою проблемою нашого суспільства сьогодні. Приживлювання нам штаму манкуртства не минулося безслідно. Як би те не було сумнівом, але велика частина суспільства піддалася його руйнівній дії, значною мірою втративши самосвідомість, самодостатність, втративши орієнтири і розуміння шляху. Воля, за яку цілі покоління українців накладали життям, в переформатованій свідомості більшості постсоветських українців вже не виглядала такою важливою. Саме тому Незалежність впала на голови багатьох і багатьох українців зовсім неочікувано, не була ними затребувана, вистражданою, не була вибореною, тож і сприялася великом загалом без великого ентузіазму.

Душа, як і земля, не може вакуантися. Місце напівпридушеної волі зайняв отий приживлений Чужий, інше ім'я якого совок, з його власними пріоритетами, де крайніхатство, бездумність, байдужість, цинізм, готовність продаватися хоч би й за жменю гречки були чи не з найневинніших.

Ось так, внаслідок втрати орієнтирів, нерозуміння того, хто ми є на цій землі, стало можливим відсторонення від політики колись ледь не взірцево самоуправної нації. Саме це є причиною того, що ми не вишукуємо чергового «батька нації», орієнтуєчись на те, хто щедріше посіє гречкою, чи гучніше крикін «Слава Україні!», то навіть передки чіпляємося на голі гачки примітивних популістів.

Яке суспільство, таку й владу воно обирає. Яку владу воно обирає, як контролює її, як докладається до управління державою, на те воно її заслуговує, такий результат і отримує. Можна скільки завгодно спречатися, доводячи, що чотири Майдани змінили націю, перетворили її на громадянське суспільство, що свідченням того є потужний волонтерський рух, прихід у владу молодих, чесних, порядних політиків, але факти, найперше, сьогоднішня українська криза, свідчать дещо про інше. Безперечно, в країні є багато розумних, щиріх, активних людей — справжніх громадян, патріотів. Саме вони були рушиною силою всіх тих Майданів. Саме вони, а не наші бутафорські партійки чи слізькі політики, змели злодійську владу Віктора Януковича. Саме вони підтримували, як могли, зраджене вже новою владою кримське військо, його взяті в облогу гарнізони. Саме вони, майже беззбройні, стали на шляху розшалілого від безкарності «руського міра» на Донбасі, ціною власного життя прикрили країну, її народ і... владу. Ту саму владу, яка щойно перед тим здала Крим — кримських татар, тих українців та росіян, які вірili в Україну, покладалися на неї... Ту саму владу, яка потім безсромноза переговорним столом здавала Аеропорт вкупі з «кіборгами», влаштувала помпезні паради в той самий час, як добровольців, військо нищили в кривавому котлі.

Але вже перші вибори показали, що голоси того цвіту нації фактично розчинилися у болоті безвульного «волевіяння» звіклє дезорієнтованого, часто байдужого, а подекуди й агресивно ностальгуючого за сильною рукою загалу.

Як результат, депутатами найвищого законодавчого органу держави стали все ті ж олігархи, їх ставленники, їх «смотряші», їх клуні популисті, як данина часу, кілька комбатів, з яких лише двох було помічено в активній законотворчій роботі, та ще кілька цілком порядніх, безсумнівно патріотичних, зразково дисциплінованих козаків-гаврилоків, користі від яких в стінах парламенту, проте, прямо скажемо, як з козла молока. Отака історія.

Щоправда, до Верховної Ради цього разу таки вдалося провести групу депутатів не лише порядніх, патріотичних, але, що надзвичайно важливо — професійних, та ще й таких, які готові працювати не виключно на свою кишеню чи свій образ борця за права народу, а на інтереси свого виборця, на інтереси Краю.

На жаль, перебування в меншості, фактично, в опозиції, а ще запеклий спротив згуртованої олігархічної камори не дозволяє їм реалізувати свої можливості повною мірою. Тим не менш, навіть за таких умов їхні дії постійно підштовхують, по суті, антинародний парламент до реформування країни, найперше, до наступу на корупцію та казнокрадства. Проте, час від часу ми помічаємо, що навіть в цій, най прогресивнішій групі немає усвідомлення важливості певних базових констант. Але ж легковажніня ним зводить нанівець всі зусилля!

Ось лише один приклад. Відрахуваний з числа депутатів через вихід з принципових міркувань з найбільшою олігархічною фракцією Єгор Фірсов, балотуючись на проміжних виборах до ВР у Чернігові, якось в одному з телеопроўпорів порадив виборцям, якщо вже їх спокушають гречкою чи гривнями, підношенню брати, але голосувати по совісті. Порада не нова. Нею, з подачі пана першого Президента, перед кожними виборами щедро ділиться як не той, то інший кандидат в депутати. Здавалось би, нічого особливого. Хтось так і чинить. А я скажу — нізацо не беріть того хабаря, бо ж беручи, ви самі підкінвлюете ту хижу систему, дозволяєте її сподіватися, що може бути інакше, ніж по закону, що вас, нікчему, можна купити всього, — з пустою головою і тельбухами. Та найгірше це те, що беручи те подання, витягнуте попередньо таки з вашою ж кишені, ви переступаєте через Людину всередині себе — через свою честь, гідність, через свою гордість. Мораль тут проста і очевидна: з вами поводяться так, як ви на те заслуговуєте. Поводячись по-холопськи, не можна очікувати, що до вас ставитимуться як до вільної людини. Теж саме стосується і цілії країни. Україні почнуть сприймати вільною і рівною не раніше, ніж вона почне поводитися гідно і відповідально, як та належить незалежній державі.

Чи й треба говорити, що наші манкурти всі без виключення холопи? Незалежно від статків. Незалежно від становища, яке посідають в суспільстві. Лише холопи можуть оподатковувати пенсіонерів, тримаючи свій бізнес в офшорах. Лише холопи мародерствують в країні, яку довели до війни. Лише холопи дозволяють собі відпочивати на дорогих заморських курортах в той самий час, як засаджене в окопи військо несе щоденні втрати. Лише холопи йдуть у владу, аби просувати свій бізнес. Лише холопи наживаються на здоров'ї і житті людей, монополізувавши фармакологічний, енергетичний ринки країни на рівні найвищих чиновників держави.

Ось в цьому, моральному аспекті і лежить, на моє глибоке переконання, корінь наших проблем. Не зборовши Чужого усередині себе, ми й далі приречені плодити духовних невільників, а отже не маемо ані найменшого шансу створити успішне суспільство.

Яким же чином нам досягнути тої мети? В одному зі своїх попередніх життів, навчаючи діток англійщині,

я надивив якось в курсі Headway(ю), за яким потім навчалися мої старшокласники, інтерв'ю, взяте у пані Margaret Tetcher Peter Allenom для програми The Decision Makers (IRN). Мова йшла про вікторіанські цінності. Прості речі, сказані нею у 1983 році, вразили мене настільки, що відтоді упродовж десяти років випускники мали цілий урок, присвячений цій темі. Думаю, якби це інтерв'ю набуло широкого розголосу в народі, по суті, хворому суспільству, якби його посили — такі природні й зрозумілі, ідеально співпадаючі з євангельськими — стали імперативом для кожної сім'ї, ми вже давно жили б в зовсім іншій системі координат, в іншому, гідному людини світі. Дозволю собі навести кумулятивну частину цього інтерв'ю у цій статті. Ось вона:

П.А. Так ось до чого ви намагаетесь повернутися. Це спрощення цього ви хотіли б бачити — суспільство, в якому ми мали б подібні цінності, де держава, можливо, відступила б на крок назад, даючи змогу окремій людині повніше проявити себе.

М.Т.

Я кажу, що, на мою думку, деякі цінності є вічними, і я думаю, що названі тут мною є саме такими.

П.А.

Так, але в яке суспільство те результатується, якщо люди сприймуть ті цінності, то ми матимемо...

М.Т.

Я б сказала — дуже гарне суспільство, якщо люди будуть самостійними, з почуттям власної гідності, якщо вони завжди простягатимуть руку допомоги іншим, якщо вони завжди удосконалюватимуться і наполегливо працюватимуть для досягнення твої мети. Якщо вони самі відповідатимуть, що вони повинні бути гарними членами громади, а не тому, що їм ти хтось каже, просто тому, що це спосіб нашого життя. Якщо вони житимуть в межах своїх доходів і заощаджуватимуть, і використовуватимуть заощадження для інвестицій, якщо вони готові взяти на себе відповідальність за свої дії, а також відповідальність за їх власні сім'ї, а ще — поважати права інших людей, то, як на мене, ви матимете основу прекрасного суспільства.

— Нічого особливого, — скаже хтось. — Звичайнє собі моралізторство. У нас є свої цінності. Свої... Чи ж свої вони нам, насправді, якщо завели нас в болото, з якого не можемо вибіротися і до сьогодні? В моїй сім'ї мене виховували на тих, про які мовила пані Течер, бо це традиційні звичаї і моєї нації. От лише спрощати вони можуть тільки тоді, коли все суспільство, приймінні переважна його частина, сприйме їх не просто як гарні слова, а як непорушну істину, стане невідступно керуватися ними у своєму щоденому житті.

ФРУКТИ ГНИЮТЬ, ЯК ХОЧУТЬ, А РИБКА – З ГОЛОВИ

Є відчуття, що справжнє життя буває тільки влітку. Решту часу просто готуємося, чекаємо цієї щасливої пори, бо майже всі сили і емоції відбирають турботи про опалення, теплій одяг та про те, як не піддатися грипу, не поламати ноги під час охолодиці. Але головне влітку – це фрукти, вітаміни та інші корисні речовини, відсутні у зимовому раціоні, усім цим намагаємося запастися на цілий рік, і тут просто неможливо собі відмовити в тому, чого прагнуть і душа, і тіло. Та ще в ранкових телепередачах тільки-но чуємо про те, що без полуниці на десерт людині просто не вижити.

Ще торік ціни на ней коливалися в межах ста рублів за кілограм, хоча преса і повідомляла, що усія кримська ягода була вивезена в Росію – у Москву та Санкт-Петербург. Цього року про кримські врожаї преса мовчить – «як риба об лід», а ціюша кримська ягода, якої на праївках взагалі обмаль, реалізується за «фіксованою» ціною – у 350 рублів за одинцю ваги. Не набагато дешевша і черешня, що коштує від 150 до 300 рублів за кілограм. Нижню планку продавці витримують стійко, така вона і на оптовому ринку, за такою ціною виносять гнилу черешню і у сміттєвий бак, це – щоб люди не плекали жодної надії.

Не поступається черешні і вишня, яка коштує по 150 рублів за кілограм. Колись наш мікрорайон утрапив у вишневих садах. Фруктовими деревами з обох боків рясні була обсаджена кожна вулиця. Переважали вишня, абрикос та волоські горіхи. В кінці червня вулиця була червоною від стиглих ягід, які діставалися переважно птахам, бо очах збирати врожай було небагато. Для компотів та варення обирається більш вишукане, таке як полуниці, малина чи смородина. І ніхто б не повірив, що через 10–20 років красти-муть не лише гроши і золото, а вдиратимуться на чуже по-

двір'я і обноситимуть вишні, як це недавно сталося з моїм сусідом. До речі, крадії діяли в умовах конкуренції і, щоб не програти, обирали ягоду ще напівзеленою.

Найдоступнішими фруктами на ринках Сімферополя є сьогодні абрикоси і виноград, ціною від ста рублів (коли над ними вже в'яться комахи) і вище. На чому ж вдалося зекономити, запитаете ви, невже на логістиці? Не зовсім так. Адже виноград цей приїхав... з Єгипту, а абрикоси – з Узбекистану, і йдеться про тисячу кілометрів – не простої подорожі. То чому ж рідне, кримське, що за сусіднім парканом, вдівчі дорожче? Ми ж боживемо в центрі виноградарства, при чому тут Єгипет? Якби ж то знati! А гостинці з далеких країн, що приховувати, не дуже радують око своїм свіжим виглядом, зважаючи на дорожнотранспортні пригоди.

Не поступаються фруктам за ціною і овочі – менш як за 150 рублів пристійних помідорів не знайти. Тому й накинулися пересічні громадяни на банани, що коштують від 70 до 90 рублів за кілограм, замість фруктів і овочів. А ще кілька років тому влітку на них мало хто звертав увагу, а якщо і брали господині через їхню дешевизну, то переважно на оладки, щось схоже на бананові дранники.

Варто зауважити, що торгівля на ринках сьогодні досить тільки перекупникам, жодній бабусі із пуком моркви туди не «просочиться», бо торгівці мають сплачувати містове, податки і багато іншого в бюджет республіки. Хоча усім зрозуміло: вони – лише посередині, а платити ці гроші ми, пересічні покупці, і мусимо платити стільки, щоб усім учасникам процесу вистачило.

Ось чому, коли чую про мови щодо наведення порядку та про те, як небезпечно скуплятися на стихійних ринках, тільки гірко посміхаюся, бо розумію, у чому суть цієї турботи, – треба взяти під контроль кожну копійку і наласти на неї свою лапу. І

куди тут подінешься, на чайому боці влада, у того і сила.

А влада у нас дуже жадібна і покваліва. Наочним прикладом цього можна вважати так звану націоналізацію, іншими словами, просто захоплення майна Кримспоживспілки. Народилася ця спілка ще понад сто років тому, процвітала за радянських часів, коли все приватне було під великим питанням. Тим не менше, товари і продукти закупалися на гроши пайщиків, і у магазинах Кримспоживспілки завжди було все, хоць і з ринковими цінами. Багато років пропрацювали в цій системі і мій батько. Аж раптом восени 2014 року кримська влада, не радянські обкомівці, а пани капіталісти, змикитивши, що тут можна поживитися, просто перевела приватне кооперацівне майно у державну власність. Не зупинило й те, що керівництво Кримспоживспілки жодним чином не було пов'язане ні з Коломойським, ні з Ісламом, чим можна було б, як ведеться, обтурнутути такі жорсткі корисливі дії.

Сьогодні понад 30 позовів від пайщиків знаходяться на розгляді у Арбітражному суді, але за ними так і не винесено рішення. Звернулися люди і до прокуратури Криму, звідки одержали відповідь, що їхні права таки порушені і дії влади не відповідають ст. 35 Конституції РФ, але відстоюють свої інтереси пані Поклонська порадила їм самостійно у суді, чим і обмежилася. Слід зауважити, що перед цим, фактично рейдерським захопленням, заклади споживкооперації були піддані масованим перевіркам усіма існуючими контролюючими органами, в результаті чого викрито заборгованість перед бюджетом у сумі... 66 рублів 11 копійок. І це все – при загальній сумі податків лише за рік в 232 мільйони рублів. Проте після відчуження майна нові власники не внесли в казну жодної копійки.

Та що там говорити про Кримспоживспілку, якщо кримська влада на чолі з С. Аксёновим не боїться навіть Москви. Російська Академія наук не в змозі переве-

сти під свою юрисдикцію майно семи кримських інститутів, що, згідно із розпорядженням уряду Росії, тепер її підпорядковується. Таке дівовлада не дає можливості науковим закладам повноцінно функціонувати. Але, по-протест генеральної прокуратури РФ, кримська влада продовжує використовувати це майно (а йдея про Нікітський ботанічний сад, земельний угідів тощо) на свій розсуд. (А може, береже для України, як та повернеться?)

То що для цих чиновників мі, пересічні громадяни, по-зазвичайні права голосу і права на протестні акції? На сайті «парламенту» Криму устами голови комітету з питань промислової політики, транспорту і паливно-енергетичного комплексу провели прес-конференцію, на якій оголосили вживі ними заходи щодо захисту кримчан від нового цинового удару. Уряд Криму розпочав формування поза-budgetного фонду допомоги малозабезпеченим, з якого кожному, хто буде заражений цим комплексу Петра Запорожця, зазначається, що ціни в Криму на продукти харчування невідповідно завищені, вони в 3–4 рази переважають ціни на аналогічні продукти в інших регіонах Росії. Так, в Краснодарському краї свіжа риба коштує 50–60 рублів за кілограм, такі ж пропорції зберігаються і щодо ягід. Цю тему П. Запорожець назвав найболючішою для населення, про що свідчать його зустрічі з виборцями. Депутат зазначає, що на зразі необхідність «проводити нараду з визначенням стратегії щодо ціноутворення».

Потурбуватися про народ намагається він не перший. Ще на початку квітня пан Аксёнов візняв, що кримчани змушені витрачати на харчування на 40 відсотків котів більше, ніж їхні найближчі російські сусіди, і оскільки за ринкової економіки механізму державного регулювання цін не передбачено, пародія не «бігає за томатом десять раз на день», а зробити його капітальну закупку на оптовому ринку (кримський лідер, можливо, не знає, що томат використовується не літрами, а ложками і дуже швидко поступається). Тим не менше, попри такі «мудрі» поради вже на той час було створено урядову комісію з моніторингом цін.

Моніторимо і сьогодні. Особливо ті, кому треба щодня годувати свою сім'ю. Але на позитив не розраховуємо, бо хто ж не знає, що риба гніє з головою?

Тамара ФЕДОРЕНКО
м. Сімферополь

Шановні читачі! З останнім червневим номером виставляємо на нашому сайті у pdf-форматі оцифровані номери «Кримської світлиці» за червень 1993 року. Нижче – дві публікації з тієї пори – як свідчення, що історія розвивається таки по спіралі. Заглядайте до «Світличного» архіву – там стільки тих кримсько-українських «спіралей»...

НОВИЙ ЦІНОВИЙ УДАР

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ В РАДІ МІНІСТРІВ КРИМУ

Голова Ради міністрів Криму Борис Самсонов, його заступники Сергій Жилін, Анатолій Франчук, Павло Пашков, Тетяна Красікова, начальники управлінь та заівочує відділами минулого понеділка провели прес-конференцію, на якій оголосили вживі ними заходи щодо захисту кримчан від нового цинового удару. Уряд Криму розпочав формування поза-budgetного фонду допомоги малозабезпеченим, з яким матимуть прибуток нижче 20 тисяч карбованців в місяць і будуть потребувати сторонньої допомоги. Як відзначив голова комітету з праці і соціальних питань В'ячеслав Чайковський, рівень життя всіх нас все одно впаде відсотків на 20.

А тепер про причини, бо вже чимало голосів звинувачують уряд України. Це не-правда. Причина єдина – підвищення цін на енергогоспособність Росією. Тому актуальне питання – доки ж це може продовжуватись? Є на нього відповідь – допоки відносини між Україною і Росією не стануть дійсно міждержавними – як у цілому світі, з нормальними кордонами і головне – за світовими цінами. Зрозуміло, що світовою має бути при цьому і ціна на працю. Причому опиратися можна лише на свою економіку, і тому нема іншого виходу для урядів як Криму, так і України, щоб формувати її незалежною і самодостатньою. Тому нічого, крім побоювань, не може викликати оптимізм голови уряду Бориса Самсонова в його надії на введення у Криму обігу російського рубля, відкриття філії Росбанку, продажу путівок за рублі. Очевидно, що нічого, крім більшої залежності Криму від Росії, затримки розвитку його власної економіки, це не даст.

«Кримська світлиця» № 23
за 12 червня 1993 р.

З АРХІВУ «КС»

Москово? Чушь и брехня, поважему. Но тогда как расценить то, что те же бандеровцы из УПА еще в 60-е годы боролись с нашей репрессивной системой, которая по своим возможностям давала гитлеровской стопочков вперед!

И в этой связи мое последнее недоумение. Как вы «украинец от роду», не воспринимаете чувств сорокамиллионного несчастного в своей истории народа, который на протяжении веков боролся за независимость и, наконец, обрел ее!

Радоваться бы этому. Консолидировать бы общественные силы в Крыму, используя свой журналистский опыт и интеллигент. Содействовать примирению народов, живущих в общем крымском доме. Но нет. У вас получается все наоборот. Даже единственная украинская газета, появившаяся в Крыму, раздражает вас.

Почему вы считаете возможным использовать свое украинское происхождение во вред нарождающемуся украинскому государству и его народу?

С уважением,
Аркадий УСЫК, архитектор

P. S. Цього листа написав російською мовою, бодуло, що вам не дуже приємна українська. Якби було інакше, ви, мабуть, і думали б інакше, і писали б не до «Кримських известий», а в ту ж саму «Кримську світлицю», яку мало побоюєте зараз.

I, нарешті, пробачте, є й інша причина – тому що мені не дуже до вподоби спілкуватися з вами українською мовою.

«Кримська світлиця» № 24
за 19 червня 1993 р.

ОТКРЫТОЕ ПИСЬМО БЫВШЕМУ УКРАИНЦУ

Уважаемый И. Турчин!
Обращаясь к вам с этим письмом, не хочу вступать в полемику. Нет смысла что-то доказывать вам, так как вы частый гость на страницах крымских газет и специализируетесь в последнее время на антиукраинской тематике, не забывая всюду подчеркнуть свое украинское происхождение. (Кстати, различного рода «украинцы» часто заявляют о себе в «Крымской правде» и «Крымских известиях», но я ведь опытный читатель, и по стилю и содержанию почти всегда безошибочно определяю, где правда, а где – ложь).

Но здесь-то все достоверно, т. е. имеется реально существующий Иван Турчин, который украинец от рода (что вы, между прочим, просто замечательно написали, так точно определив свою сущность, именно только «от рода»).

Вам, видимо, хочется узнать, с кем теперь имеете дело.

Я родился в Полтавской области. Родители – сельские учителя. По профессиональному соображениям перебрались в Харьков (мама – работала в университете, отец – в институте народного хозяйства). Так я мальчиком попал в дворовую компанию своих сверстников. Не зная, естественно, русского языка и не умея говорить, я вызывал многочисленные насмешки городских ребят и получал обидные прозвища.

Такое происходило почти со всеми выходцами из украинского села. Уже с детских лет нам прививалось чувство стыда за свое происхождение, за свой материнский язык, навязывалось желание как можно

быстро уйти от всего этого, стать равным среди равных, овладев русским языком. Отсюда вседесущий «суржик» (кстати, это слово я услышал впервые несколько лет назад здесь, в Симферополе, когда уже остро стоял украинский вопрос). Судьбы многих украинцев сломались за эти годы. У меня, к счастью, сложилось иначе. В семье другого языка, кроме украинского, я не знал. Это было органическое общение родителей с детьми на родном языке. Там же, в Харькове, украинская средняя школа дала мне настоящее знание русского языка.

В 1939 году я был призван в армию и на долгие годы оторвался от украинской земли. Правда, после демобилизации я вернулся в Харьков, закончив архитектурный факультет инженерно-строительного института, и в 1950 году был назначен архитектором Керчи. Керчи прошли митинг и сессия городского Совета депутатов трудящихся. Труженики города, как и должно, горячо одобрили вхождение Крыма в состав Украины. На обоих этих мероприятиях я выступал на украинском языке...

Вы скажете, а к чему все это? Жили и никогда не думали о том, кто ты – украинец или русский. Но, видите, не получается. Да, был камуфляж, и, казалось, дружба между народами заложена на века. Но пришло другое время и «старший брат» встрепенулся. С обретением независимости Украиной русскоязычный Крым буквально всыхнул. И экстремизм проявился отнюдь не с украинской стороны. Его и сейчас нет среди крымских украинцев. Не видно ни митингов

ЩОБ ВИГРАТИ НА СХОДІ, ТРЕБА ВІСЛУХАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ДОНБАС, А НЕ «СЕПАРСЬКИЙ»...

Тема - «почути Донбас» - якщо й не вічна, то, приймінні, актуальні до повної перемоги українства в шахтарському краї. Військової чи політичної. Закінчуєчи розповідь про наш львівський «десант» (нагадаю, що його кістяком були викладачі і студенти торговельно-економічного факультету), у травні урочисто обіцяв мешканцям Костянтинівки надати максимальну підтримку в захисті української школи №1. І під час зустрічі ми провели таку своєрідну «мозкову атаку».

- Як допомогти цій школі? - запитували донецьких друзів і самі себе львів'яни. Мабуть, так, щоб резонанс був по всій Україні! Адже аналогічні проблеми є у багатьох містах. Тому дуже важливо є географічна солідарність. Найкращий засіб зміцнення українства - горизонтальна співпраця. Ми повинні знати одне одного, а ще знати можливості кожного. І залишним правилом повинна бути технічна настанова: поки остаточно не вирішили питання - продовжуємо працювати.

Оксана Роменська, голова батьківського комітету першої української школи, інформує присутніх детальніше:

- Вже рік ми вибираємо право на існування. Наша школа може вмістити до тисячі дітей. Але на сьогодні у нас залишилося лише 130 дітей з моменту спроби закриття школи. Її мала наповнюваність пов'язана саме з

Привокзальна вивіска в Костянтинівці - як символ зросійщеності міста...

мовою. Ми втратили майже сотню дітей... І показово, що 90% дітей, які покинули школу, пішли саме в російськомовні класи. Тому що в нашому місті нема алтернативи для продовження навчання українською. Це не може не засмучувати. Однак, на цей момент ми вибороли право на своє існування. Нас підтримала область: нам віддали 22 мільйони гривень на реконструкцію нашої будівлі. І ще важливо: наші школі було надано статус «опорної школи». Тепер ми беремося за те, щоб нам дозволили існувати навіть з невеликою наповнюваністю класів. Бо у нас від 8 до 14 дітей у класах. Ми хочемо довести, що в нашему регіоні навіть 6-7 дітей мають право навчатися українською

мовою і створити окремий клас. Не кажучи вже про десять. Адже керівна верхівка міста складає... ну, приблизно десять чоловік. От ми й забезпечимо українськомовність цієї верхівки. Люди будуть виховані на українській мові, на українській культурі, на українському патріотизму. Хіба це погано, коли патріоти нашої держави керуватимуть Костянтинівкою? Певні надії покладаємо на обласне освітнянське керівництво, на Надію Оксенчук. Вона приїхала, вислухала всі аргументи і стала на наш бік. Казала, що категорично не можна закривати школу.

* * *

Тоді настала черга для уточнень. Гості зі Львова вимагали роз'яснень. Мовляв, ось пані Оксана каже, що ніби 100 дітей пішли зі школи і 90% з них перейшли до російськомовних класів. А чому вони пішли? Чому тоді не всі пішли, а лише сто? Чому більша частина залишилася? Цей момент не зовсім зрозумілий. Якщо школу все-таки відстоїла, то чому ті сто не повернулися? Або хоча б хтось із них?

І ось тут ми почули такі пояснення і аргументи:

«У нас серйозні проблеми саме з місцевою владою. Воєнне наказами Ольги Барбаш (це начальник міського управління освіти) учнів терміново перевели до інших школ. Наказами незаконними, про що ви можете прочитати в листі на ім'я міського голови Сергія Давидова

Чи вдасться зберегти українську школу у Костянтинівці?

БОЙОВИКИ ПОДІЛИЛИ СНАРЯДОМ У ШКОЛУ

Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ в Україні (СММ) у Красногорівці Донецької області зафіксувала пряме влучення в стіну школи снаряда калібром 125 мм з боку бойовиків.

Про це кореспондентові «Укрінформу» повідомила асистент відділу по роботі з пресою і публічною інформацією Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні (СММ) Марія Алексєвич, надавши звіт і новини про діяльність місії від 18-19 червня 2016 року.

«У підконтрольному уряду м. Красногорівка (21 км на захід від Донецька) СММ зафіксувала пошкодження у результаті

обстрілу. Спостерігачі бачили пряме влучення у східну стіну школи № 5 (перший поверх будівлі). У приміщенні школи СММ бачила ще три місця ударів на цьому самому поверсі і виявила фрагменти снаряда калібром 125 мм», - йдеться у звіті. Також зазначається, що «в іншому місці спостерігачі бачили пошкоджену східну частину даху чотириповерхового житлового будинку і виявили фрагменти снаряда калібром 125 мм; у третьому місці місія бачила пошкоджену стелю квартири на четвертому поверсі житлового будинку».

У звіті наголошується, що «за оцінкою СММ, пошкодження у всіх місцях виники внаслідок влучення снарядів калібром 125 мм, які були випущені зі східного напряму».

(вересень 2015 року, перший наш візит до мера)».

* * *

«Чому саме така кількість учнів переведена в інші навчальні заклади? Знову ж таки, це вирішала пані Барбаш - своїми наказами...»

* * *

«Школа №1 була лише однією з чотирьох українськомовних шкіл в місті, розташованих на великій відстані одна від одної. Всі інші навчальні заклади (в місті їх 19) - російськомовні, в деяких з них є лише окремі українськомовні класи. Учнів, які навчалися в цих чотирох українськомовних школах, було 1002, що складає залежно 17% від усіх 5751 учнів міста. Разом зі школами, які навчаються в українських класах російських шкіл, таких дітей 43%. Російською мовою - 57%...»

* * *

«Свого часу на виконання Закону УРСР «Про мови в УРСР» у 1990 році була прийнята Державна програма розвитку української та інших мов до 2000 року, а на виконання цієї Програми Донецьким облвиконкомом 10 квітня 1991 року за № 135 прийнята обласна Програма для запровадження української мови в усі сфери життя на Донеччині на 10 років. Згідно з цією програмою, навчально-виховні заклади м. Костянтинівки мали бути приведені у відповідність до національного складу населення (на той час, за переписом 1989 року, в Костянтинівці проживало 53% українців, 43% росіян). Тобто, ще в 2000 році у Костянтинівці мало бути 53% шкіл з українською мовою. Тепер бачимо, що виконання тієї державної програми було повністю провалено...»

* * *

«Досі успішно діють механізми та схеми закриття УКРАЇНСЬКИХ шкіл на Донбасі та боротьби з батьками, які хочуть, щоб їхні діти навчалися в українських школах. Чомусь ніхто з чиновників досі не захочів вникнути в те, що саме наслідки русифікації привели до трагедії, до трапів війни на Донбасі. Як і в те, що можна було б перевести інші школи на УКРАЇНСЬКУ мову навчання - на підставі відповідної роботи з батьками. Це сприяло б зростанню патріотизму і знищило б підґрунтя для сепаратизму. А так державний чинник фактично продовжує сприяти розвитку негативних тенденцій...»

* * *

...Ось така у нас вийшла розмова з патріотами Костянтинівки. Звичайно, львів'яни було дивно слухати про таку ситуацію в донецькій освіті. Але факт є факт. Тому було вирішено не припинити поїздки (чи подібні до сьогоднішнього дружні культурні «десанти») на територію виведеної частини Донбасу. Сподіваємося, що ускід за львів'янами пойдуть волиняни, буковинці, черкашани, чернігівці... Треба зробити все, щоб у майбутньому спроби зруйнувати країну зсередини, спираючись на надмірну зросійщеність і регіональний сепаратизм, були приречені на неудачу.

Сергій ЛАЩЕНКО

ТИМ ЧАСОМ...

У ДВАНАДЦЯТИ ВИШАХ ВІДКРИЮТЬ ОСВІТНІ ЦЕНТРИ «КРИМ-УКРАЇНА»

Міністерство освіти та науки визначило вищі, на базі яких будуть працювати освітні центри «Крим-Україна», де випускники кримських шкіл зможуть здати державну підсумкову атестацію та отримати українські атестати. Про це повідомляє прес-служба відомства.

До переліку увійшли такі вищі навчальні заклади:

1. Придніпровська державна академія будівництва та архітектури.
2. Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет.
3. Запорізький національний університет.
4. Черноморський державний університет імені Петра Могили.
5. Львівський навчально-науковий інститут ДВНЗ «Університет банківської справи».
6. Національний університет «Львівська політехніка».
7. Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка.
8. Херсонський державний університет.
9. Херсонський національний технічний університет.
10. Херсонська державна морська академія.
11. Таврійський національна університет імені В. І. Вернадського (м. Крим).
12. Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана.

Як повідомляє «Укрінформ», Міносвіти розробило спрощену процедуру отримання українського атестата про середню освіту кримськими школярами. Випускники кримських шкіл, які отримають український атестат, зможуть вступити за квотами до визначених Міністерством освіти ВНЗ.

Раніше повідомлялося, що Міністерство освіти і науки України передало до Міністерства юстиції України документ, що офіційно дозволяє абітурієнтам з анексованого Криму не подавати при вступі до ВНЗ український паспорт.

За словами міністра освіти і науки України Лілії Гріневич, абітурієнти з АР Крим об'єктивно не зможуть надати український паспорт при вступі, і «це означає, що ми маємо ім дати шанс вступити, навіть якщо вони його не мають».

Раніше у Міністерстві освіти і науки заявляли у коментарях ЗМІ, що абітурієнти з анексованого Криму при вступі до українських ВНЗ не надаватимуть українського паспорта - тільки свідоцтво про народження і документи, які ідентифікують їхню особу.

«ПЛАВИЛЬНИЙ КОТЕЛОК»...

ЯК НЕ ПЕРЕТВОРИТИ УКРАЇНУ
НА ЩЕ ОДНУ – ПАРАЛЕЛЬНУ – РОСІЮ

...Я не проти того, щоб давати притулок росіянам, які стали жертвами путінського режиму, але з обов'язковою забороною на втручання в політичне життя України. На жаль, росіяни, як правило, геть позбавлені тактовності по відношенню до нашого народу й нашої країни. Тому їх необхідно одразу, вівчливо, але жорстко ставити в певні рамки поспані до України. Самі вони про це, як свідчить досвід, можуть і не згадати. Боюється, що ці росіяни можуть стати потужним чинником посилення русифікації України, витіснення на зембічі всього власного українського. Українці й так не дуже затишно почиваються у власній країні. Чи потрібні нам нові агресивні й ідеологічно мотивовані русифікати?

Кисельов виступив з іще однією спробою перетворити Україну на базу російської демократії з сумнівними наслідками для самих українців. Цілком імовірно, що засилля російськомовних ЗМІ стане ще загрозливішим, українську мову зроблять ще маргіналіншою, рівень провінційності (всупереч зарозумілості росіян) ще більш зросте. До речі, на «малому Шустері» українську мову вже майже не почучеш, вона там якось непомітно стала persona non grata. Це не закінчиться все тим, що на всіх наших телеканалах і радіостанціях угорашні москвичі й петербуржці міркуватимуть про долю України, а українським експертам не дадуть і слова вставити! І навряд чи влада Порошенка, Громадського та Парубія, що «примкнув до них», цьому протистоятиме. До речі, хіба масове десантування російських журналістів у наші ЗМІ за останні роки додало щось корисного нашому інформаційному простору?

Демарш Кисельова демонструє, що чимало російських демократів не відмовилися від ідеї перетворення України на ще одну, паралельну Росію. Думка самих українців із цього приводу їх, як завжди, не цікавить. ТРК «Чорноморська» дала слово ректорові Таврійського університету ім. Вернадського В. П. Казаріну. Університет, професори й студенти були вимушенні після окупації й анексії Криму покинути Сімферополь і перебратися на материкову Україну. А частина залишилася в Криму вже в новій якості. Те, що нині говорить Володимир Павлович, мене приемно диву

Роман БАБІЙ,
учень Підбузького
НВК I-III ст.,
перше місце
в номінації «Проза»

«Кримська світлиця», 2012 р.

НЕ ЗАБУВАЙ СВІТЛИЦЮ!

Сину, затям собі сину!
Де б ти у світі не був!
Кожен світлицю покинув,
Але ніхто не забув.

(Б. Стельмах)

Звичайно, поки жити будемо – пам’ятатимемо ту «Світличку», яку покинули не за своєю волею. Доводиться писати про це, тому що покинули «Кримську світлицю», як «сироту під тином», а вона була тут символом присутності України в Криму.

Тож до порівняльної таблиці заборон можна вписати ще один рядок, який буде важко зрозуміти майбутнім поколінням.

2016 р., травень – ДП НГЖВ (м. Київ) своїм наказом ліквідувало в Криму газету «Кримська світлиця»

1763 р. – указ Катерини II про заборону викладати українською мовою в Києво-Могилянській академії.

(2014 р. – заборона Української гімназії в Сімферополі).

1863 р. – Валуєвський циркуляр про заборону давати цензурний дозвіл на друкування української духовної і популярної освітньої літератури: «ніякої окремої малоросійської мови не було і бути не може».

(2014 р. – у Криму припинено друк книг українською мовою, в бібліотеках зникає українська література, зафіксовані факти спалювання українських підручників).

1864 р. – прийняття Статуту про початкову школу, за яким навчання має проводитись лише російською мовою.

(2015 р. – прийняте таємне рішення закрити всі україномовні класи в школах Криму, двомовну українсько-російську ЗОШ №33 у Сімферополі зробили лише російською).

1876 р. – Емський указ Олександра II про заборону друкування та ввезення з-за кордону будь-якої української літератури, а

також про заборону українських сценічних вистав і друкування українських текстів під нотами, тобто народних пісень.

(2015 р. – у Криму узаконена заборона на існування українського музичного театру).

1881 р. – заборона викладання у народних школах та виголошення церковних проповідей українською мовою.

(2014 р. – у Криму заливають церкву УПЦ КП в с. Переяславому, 2016 р. – прийнято рішення окупаційного суду, щоб відірати в украйнців храм св. Володимира і Ольги у Сімферополі).

1884 р. – заборона Олександром III українських театральних вистав у всіх малоросійських губерніях.

(2015 р. – заборона в Криму україномовної дитячої театральної студії «Світанок»).

1895 р. – заборона Головного управління в справах друку видавати українські книжки для дітей.

(2014 р. – в Криму заборонили продавати в кіосках і передплачувати на пошті україномовну пресу).

1914 р. – заборона відзначати 100-літній ювілей Тараса Шевченка.

(2014 р. – заборона в Криму відзначати 200-літній ювілей Тараса Шевченка).

«Кримська світлиця» – так само, як і перші українські класи (пізніше – українська гімназія), українська дитяча театральна студія «Світанок» та авторська телепрограма «Рідна хата» більше 20 років нам нагадували, що Крим – це Україна!

В Криму після 2014 року почало зникати все, що потрапляло під зачистку нової «влади»: гімназія, телепрограма, студія. Два роки «Кримська світлиця» намагалась втриматися. І саме це чомусь найбільше хвилювало київських чиновників, які лише двіч

валися: чому проросійське керівництво півострова не прибирає газету? З цим треба щось робити – вирішили в столиці. Із лютого 2015 року «Кримська світлиця» почала виходити лише в електронному форматі, хоча щотижня до київської друкарні надсилалися принт-файли кожного номера. Будь ласка, беріть і друкуйте свіжу, правдиву інформацію з Криму! Тодішнє керівництво ДП «НГЖВ» чомусь ігнорувало таку ексклюзивну можливість інформувати читачів на материковій Україні новинами з Криму.

Замість будь-якої допомоги працівникам редакції затримують заробітну платню аж на дев’ять місяців. Мабуть, розраховуючи, що «світличани» зрозуміють «натяк», самі перестануть випускати український часопис, і тоді проблема з існуванням газети в Криму «розсмокчеться» сама собою.

Але хіба можна було кинути «Світличку» напризволяще, читаючи такі відгуки: «У вашій газеті «Кримська світлиця» відсутні «стіни», – пише Анастасія Колайлів зі Львова, – у цій можна знайти все, що зна добиться українцеві». Або таке послання-побажання від читачів: «Щоби юд у нас не стало. Щоб народ зементували шабля Хмеля, дух Шевченка і завзяття Дорошенка».

Чи не парадоксально: після того, як ДП «Національне газетно-журналне видавництво» очолив кримський український патріот Андрій Щекун, редакції «КС» було запропоновано переїхати до Києва. Термін переїзду встановлено – 15 травня 2016 року, а потім, як кажуть, хто не встиг, той запізнився. При бажанні журналисті могли «застрібнути в останній вагон», а що робити головному редактору, на плечах якого – вся

газетна історія українського Криму, численні підшивки, архіви «Кримської світлиці»? Вони повинні бути збережені для майбутніх поколінь. Як бути з цим добром? На це питання ніхто в столиці не збирався давати притомну відповідь. І знову цитую читачів «КС»:

На широкому роздоллі,

У чарівному Криму,

Ми зустрілись із Тобою

Рівно двадцять літ тому.

Щоб не зникла мова рідна,

Щоб пишніше розцвіла,

Ти, улюблена газето,

Все зробила, що могла.

І дійсно, «Кримська світлиця» та її працівники «відбиваються» до останнього номера, до останнього журналіста. Як і належить, останнім, кого змушують покидати «світличний корабель», має бути головний редактор, бағаторічний капітан, який 16 років вів його через шторми до Українського берега, оминаючи недругів і рятуючи від «шовіністичної негоди» побратимів. І чому так часто трапляється в нашому українському житті, що найболючіший удар в спину ми отримуємо саме від побратимів, від тих, хто тут, в Криму, ніби теж робили українську справу? Вийшов наказ, підписаний А. Щекуном, директором ДП «НГЖВ» підтримає ініціативу «Кримської світлиці» у проведенні конкурсу імені нашого земляка. У директора, напевне, теж купа проблем – як використати бренд «Кримської світлиці» в Києві, мовляв, у Криму колись, хтось, щось там робив, а сьогодні – нові люди продовжують боротися за за Крим ківською «Кримською світлицею»!

Було б смішно, якби все це не було так сумно. Та можливо, це ще не кінець? Як писала Леся Українка:

«Хай серце плаче,

б’ється, рветься з туги,

Хай не дає спокою,

хай палає!»

Тому організатори літературного конкурсу «Ми – діти твої, Україно!» ім. Д. Кононенка продовжують збирати кошти, щоб видати збірку творів переможців 2016-го року. Просимо підтримати талановиту літературну молодь, надсилаючи ваши 10, 20, 100 та більше гривень на картку «Приватбанку» №41 49 43 78 42 42 13 62 – на ім’я Ольги Лещенко, члена журі конкурсу. Ну а «Кримська світлиця» (саме КРИМСЬКА – справжня, невмируща!) продовжує знайомити читачів з творами наших переможців. Хто ж, як не ми?

Олесь ТАВРІЙСЬКИЙ
м. Сімферополь

Бабуся припнула свою Ромашку до хвіртки та сіла біля неї на лавочку. Коза Ромашка – бабусин друг. Ніхто не може зрозуміти, чому наша бабуся так любить свою Ромашку. Бабуся і до конюшини, і до яблучка кізоньку припрощує, а та ляже біля лавочки і третяє об ногу та якимись сумними очима дивиться на бабцю. «Ох, ти моя люба», – зітхає інколи бабуся.

Малий Максимко примостиється на лавочці. То пригорнеметься до бабусі, то разом з нею погладить улюблену Ромашку.

– Бабусю, чого ви так любите свою Ромашку?

– Як це чого, Максимку? Вона ж моя люба кіzonька.

– Але ж є іще Кудлай, Мурчик.

– Мурчик лінівий, він мишій не хоче ловити, а Кудлай нечесний, він за курчатами ганяється. Тільки Ромашка чемна. Вона трішки попасеться, а потім молока дас. Чи не ти пив молоко, коли хворів? Це все Ромашка про тебе дбає.

Максимко ще раз погладить любу кіzonьку, даст їй яблучко, а потім приголубиться до бабусі.

– Чого це ти не на футболі з хлопцями? – питає бабуся.

– Хлопці пішли носити гарбузи, а мене не взяли, бо я ще малий.

– Он як, – каже бабуся, – ти диви, як добре – потім допоможеш мені гарбузи носити.

– Гарбузи?

– Авжеж. Я буду носити гарбузи, а ти – носитимеш гарбузи.

– А що Маруся носитиме?

– А Маруся носитиме гарбузенята. Мені – велиki, тобі – менші, а Марусі – ще менші. А коли трапиться гарбузище, доведеться кликати дідуся, чи нести всім трьом.

– Бабусю, а що, літо віршило повернутися? Сьогодні така тепла погода.

– Е, ні. Це не справжнє літо, а бабине.

– Ваше літо?

(Закінчення на 9-й стор.)

— Так, Максимку, це мое літо, дарма, що не таке тепле, як справжнє і дуже коротке. От—от незабором мине. Бачиш, білі пушинки — це мое літєчко летить.

— Куди ж воно летить? — питала бабусю хлопчик.

— За журавлями, Максимку. Якби ж я могла його зупинити, — сумно зіткає бабуся, торкаючись свого сивого волосся.

— Бабусю, що прийде твоє тепле літєчко, не сумуй, — каже їй малій Максимко.

— Авжеж, Максимку, прийде, обов'язково прийде...

Бабуся пригортає до себе маленького онука та з тихим сумом вдивляється у синю далечину — туди, куди разом з журавлями полетіло її тепле квітуче літєчко.

ОЛЕСИНА КОЛЯДКА

Паде лапатий пухнастий сніг, вкриваючи поля, дороги та гай. Темна нічка опустилася на землю, лише видніються яскраві вогники у вікнах по цілому селі. Заснули на змерзлій каліні зграї червононогих снігурів, а браві горобці перебираються ближче до людських осель, та цікаво заглядаючи в шибки, ведуть свою сумну пісеньку. Десь здалекучується гомінка колядка. Святвечір на Україні.

В хатині душно, нема де присісти. Аж до стелі підноситься запах узвару, куті та щойно звареної грибної юшки. По долівці розкидано сіно та солому, горішки та монетки. На покутті, на почесному місці, немов пан, стоїть розкішний дідух, споглядаючи на приготування до вечера. З-під вправних пальців з'являються маленькі вареники, шикуючись довгими рядами на дерев'яній стільничці. Це невтомно трудиться Олеся, а тим часом до хатини прилітають всі ангели, припрощені нею напередодні. Маленька Ярінка ще з порога гукає матусі, що вже зішла перша зіронька. Вся сім'я, помолившись Богу, сідає до столу, до вечера. Невимовна радість зривається з уст, коли ціла ложка куті прилипає до стелі.

— Чуєте?! — зраділа маленька Ярінка, глянувши оком ока у вікно.

— Колядують... — стиха промовила Олеся.

Господар разом з господиною тут же встали з-за столу. Ярінка відчинила двері, і на порозі з'явилися колядники — червононosi, червонощокі хлопчики. Усі дуже раділи, чуючи щирі, принесені з глибин душі віншування.

По вигляду хлопців можна було побачити, що вони трішки втомлені, але їхні дзвінкі голоси продовжували наповнювати радістю серця господарів, благословляючи і здоров'я сім'ї, і ведення худібки, і врожайний рік, і повні комори достатку. Господина, посміхнувшись та подякувавши, взялася частувати малих колядників печивом та цукерками, горішками та пампушками з варенням, ще й вдосталь п'ятаків у кишени насилала.

— Загортайтесь в кужушки — надворі тріскотить мороз, — застерігав дітей господар.

— І будьте обережними, ходіть потихеньку, щоб ні-

хто чужий не побачив, — говорила господина, — дивіться, колядуйте лише в сусідів та знайомих, бо потім сваритися будуть.

— Гаразд, тітонько, ми довго не ходитимемо, — обізвався один з колядників, — он які кишені набиті. А те, що сваритимуть — ми вже звікли.

— Ой, дітки, дітоньки, — зітхала господина, зачинаючи за хлопцями двері.

Морозець, що пробався в хатину, пройшовся Олесі по щоці. Вона швидко витягнула кужушину та взялася шукати чобітки.

— Куди це ти збираєшся? — запитала Олесю мала Ярінка.

— Колядувати. Дожену хлопців та й піду з ними.

— Але ж сваритимут!

— Сваритимут, — замислилась Олеся, — то й що з того?! Хай сварять!

Вона швидко одягнулася та, підбравши волосся під хустину, трішки постояла біля печі і зникла, зачинивши за собою двері.

Мороз щипав немилосердно, вітер бив снігом в очі, і тільки поміж пелехатах хмаринок виднілася ясна зоря. Можливо, вона підказала шлях колядниці — Олеся знайшла своїх товаришів. Хлопці здивовано поглянули на неї і все зроуміли.

Зоря освічувала неозорий білоніжний килим, снігурі клювали змерзлу калину, а щира, гомінка Олесина колядка, здається підносилася до самого неба.

ЯЛИНКА

На ринку була справжня метушня, всі кудись спішли. Петя з татом підшукували гарну ялинку на Різдво. Серед розкішних пишно-зелених красунь примостилася низенька скромниця із подекуди похвостіми краями, яку, певно, скоро, мусіли б відправити на тирсу. Петя, знаючи це, запропонував татові:

— Давай візьмемо цю! Вона мені сподобалася.

— Але тут є країці ялинки, — мовив тато.

— Ну будь-ласка! Я хочу цю!

Тато з подивом зиркну на Петя і мовчки кивнув головою.

Незабором ялинка стоя-

ла в кімнаті. Витягнувши старі прикраси та іграшки, хлопець миттєв перетворив низеньку скромницю у чарівну красуню. Навколо неї стояли зайчики і білочки з картону, яких Петя виготовив сам.

— Молодець! Це ще одна добра справа напередодні Різдва, — сказав дивний чоловічок у білому вбранні, та головне — з крильми.

— Ти що, ангел? — здивувався хлопець.

Постать зникла у яскравому сяйві, так і нічого не відповівши.

...Ялинка була розкішною: вся вкрита святковим дощиком, ясними вогнишками, цукерками та солодощами за давньою традицією. Вона була готовою до свята. Петя ж по-своєму готувався до Різдва: долучав репліки пастушка, чиу роль він цього року отримав у вертепі. До нього прийшли друзі — тренувати вимову різдвяних віршиків. Усі були занять, на ялинку ніхто не звернув уваги, а та, ніби насуялась, показала хвойні кочючки...

А ввечері вже всі ходили колядувати. Панував гарний настрій у всіх навколо... Петя з друзями обійшов весь під'їзд, у списку залишилися лише двері сусідки Катерини — самотньої старенької жінки, яка святкувала Різдво на самоті. Діти подзвонили в двері.

— Яка радість! А я на вас лише чекала! — зраділа старенка, — заходьте, заходьте!

Відколядувавши, діти побачили на кухні сусідки стіл, накритий для одного.

— Ходіть з нами, ми йдемо до мене додому, там тато з мамою уже чекають, такий стіл накрили! — мовив Петя, дивлячись на тітку Катерину, у якої на обличчі з'явилася щира посмішка. Такого вона не чекала...

Всі сиділи за столом, усміхалися, щось говорили.

Діти лічили солодощі, отримані від сусідів, а в кутку на це дивилася та сама ялинка, яка уже не чекала, щоб з неї зробили тирсу, а палала отим незамінним святковим вогнишком, без якого дуже-дуже складно уявити собі Різдво. І здавалося, що зручно

— Давай візьмемо цю! Вона мені сподобалася.

— Але тут є країці ялинки,

— мовив тато.

— Ну будь-ласка! Я хочу цю!

Тато з подивом зиркну на Петя і мовчки кивнув головою.

Незабором ялинка стоя-

Слово - юним!

Члени журі Олександр Гаврош і Ольга Лещенко вручають нагороди Роману Бабію

сівші біля неї, колядував собі тоненьким голосом той знайомий нам чоловічок у білому вбранні, і головне, що з крильми — Різдвяний ангел.

ЛІСНИК

Дядька Михайла знають усі в селі. Він — лісник. Отож всі гаї та лісочки навколо знає до кожної стежинки, до кожного яру. А як піде на гриби зранку, то повернеться додому після обіду, але назбирає стільки, що в корзину не вміститься. Кожного разу несе то в кишенях, то в капелюсі. А одного разу була справжня чудасія: зловив у лісі зайця і приніс в село, тримаючи його за вуха. Всі так дивувалися, так реготали з того зайця. Але потім дядько Михайло відніс його назад до лісу. Казав, що в зайця також є родина. Після цього всі взялися ходити до лісу, шукати зайців.

Сьогодні зранку дядько Михайло привіз у двір свою вантажівку, вщент наповнену всілякими саджанцями. А на кузові лежало зо двадцять застулів та лопат. Це все він привіз з лісництва.

— Васильку! — гукнув він, легко постукавши в вікно.

Хлопець вибіг на вулицю в своїх гумових чоботах.

— Поглянь, скільки застулів, а нас лише двоє. Можливо, знайдеться що хтось охочий посадити дерево, — усміхнувся тато, а Василько, не перестрибуючи каюж, побіг за ворота.

За кілька хвилин біля хвіртки стояла юрба хлопців та дівчат і кожен — із заступом у руках. Дядько Михайло взяв кількох до себе в кабіну, а решту — посадив на кузові, обклавши з усіх боків мішками із саджанцями та звелівши міцно триматися, щоб не випасти.

Прихідя вони аж на самий кінець села, де був великий пустир, та взялися саджати дерево. Дядько Михайло підходив до діток, дивився, щоб добре саджали, щоб підливали, та щоб рядки виходили рівненькі, бо на його думку, саджання дерев — це справжнє мистецтво. Сам він посадив два рядочки дубів та ще кілька дерев. Робота була в розпалі — хотіс садити дерева, хотіс у малих відерцях носив воду із струмка, що зовсім поруч, але ніхто не байдикував. А малий Василько

ніяк не міг впоратися із заступом. Трохи викопав, а трохи взявся рити рукою, втім викопав ямку і посадив власне деревце. А як він зрадів, коли побачив, що його дубок — найвищий серед усіх дерев на пустырі.

Зрадів і тато, бо щойно перед ним з'явився цілій рід дубів та яворів, з яких колись виросте справжній лісок. Це ж справжня радість для лісника!

ТИХЕ ПОЛЮВАННЯ

Мама знову знайшла грибочка. Біленький, тільки капелюшок присмалений. Обчистивши ніжку, вона кладе його в корзину. Олесик дивиться, розявивши рота.

— Як це ви такого красеня знайшли? Я ходжу вслід за вами, а в мене в корзинці ще нічого немає.

— Отож-бо! Ходи сам і щось обов'язково знайдеш. Дивися, там, під яликою... Що то таке?

— Гриб! Білий гриб! Ти диви, який боровик. Я та-кого здорованя ще ніколи не знахідив.

— Еге ж, не знахідив! — каже Катруся, — бо це мама тобі допомогла!

Олесик нічого не каже, тільки бере свого маленького ножа і повільно чистить свого боровичка.

— Катруся, а то що таке? Он там, біля ожини, бачиш, — каже мама.

— Та бачу ж я, — говорить радісна Катруся, підходить і вириває величезного білого гриба, ще більшого, ніж в Олесика, чистить його і кладе собі до кошика.

Такі гриби мама кожного разу з лісу приносить. Інколи навіть в руках несе, так іх багато! А Катруся і Олесик още вперше такі гриби в корзинки поклали, такі раді! Мама у них — справжня грибка, вона цей ліс знає до останньої стежинки. Навіть вградує інколи, за яким деревом може грибочек трапитися. Завжди сусіди приходять подивитися, що мама принесла з лісу. А одного разу такий боровик трапився, ще більший, ніж ціла корзина. І жодного хробачка, жодного слімака. Того білого гриба ми засушили і вишило аж три в'язанки на зиму. Тихе полювання — улюблене заняття мами.

Вона дуже любить ліс — зелений храм природи з усіма його принадами.

— Ходімо! — гукнула мама і повела дітей до яру.

Трохи нижче вони пішли звивистою стежиною та врешті зійшли до струмка.

Пам'ятник Степану Бандері в Дублянах

Як це часто буває у нашому житті, всі знакові зустрічі відбуваються випадково. А може, їй не випадково, бо нічого випадкового у нашему житті не буває. Так сталося і зі мною, коли доля подарувала зустріч із великим патріотом, поетом, наставником молоді, світлою пам'яті Петром Никифоровичем Гоцем.

Пригадую весняний день, коли я приїхала до Львова на презентацію власної книжки. Пам'ятаю, як один із працівників обласної писменницької організації повідомив, що видавець через поважні причини не зміг прибути, тож презентацію перенесено. Звісно, для мене це було несподіванкою, тож розгублена, підійшла до вікна. Дивилася на перехожих, обмірковуючи свої подальші дії. Несподівано до кімнати увійшла моя колега, поетеса Ліліана Косановська. Сказала, що я зраділа її появлі, це не скажати нічого. Мені здавалось, що саме Провідніня послало мені знайому, адже нам вже доводилося зустрічатися на творчих вечорах у Києві. Поки обмірковували, що можна оглянути (Ліліана відразу запропонувала екскурсійну програму), до кімнати увійшов чоловік. Високий, статевій, привітний, відразу привітався і поцікавився, хто я і звідки прибула. Ліліана представила нас один одному. Здавалося, що про нашу зустріч ми домовилися заздалегідь і зараз виrushaємо на цікаву прогулянку. «Петро Гоць, - простягнув долоню чоловік. – Не засмучуйтесь, що так сталося, у житті всяке буває. На все свій час, тож все ще відбудеться. А поки що запрошу вас до музею Степана Бандери».

Напевно, у житті нашему все закономірно. Якщо втрачаєш щось одне, то неодмінно з'явиться щось інше. І не варто засмучуватися, бо на все свій час, і все відбудеться неодмінно. А поки що мені випала така несподіванка, але така щаслива нагода відвідати музей Степана Бандери, директором якого, як з'ясувалося, і був мій новий знайомий. Швидко опиняємося у Дублянах, і от вже Петро Никифорович запрошує оглянути музейні експонати. Цікавлються історією створення музею, і Петро Гоць охоче розповідає. Музей Степана Бандери в Дублянах (Львівський державний аграрний університет) утворено за Постановою Вченого Ради університету на чолі з ректором Володимиром Снітинським і відкрито 4 січня 1999 року священиками дублянських церков Успіння Пресвятої Богородиці о. Володимиром (УГКЦ) та о. Іваном (УАПЦ). Вразила величезна кількість експонатів і документів. Це і

скульптурні та живописні роботи, і зразки обмундирування УПА, окрім елементів зброяння, колекція відзнак і нагород, предмети підпільної діяльності. А ще книги, фотодокументації, касети з голосом Степана Бандери, відеоматеріали, марки, фотоальбоми. Побачене доповнюється розповідюючим директором музею, тож в уяві постає постать Провідника, людини-легенді.

Перший портрет, віднайдений ректором Володимиrom Снітинським на Яворівщині, вважається писаним з натури, адже рідне село своєї дружини Ярослави – Опаріка – Степан не міг не відвідувати. Звісно, що він був тут наприкінці 1944 року, коли війшов із Заксенхаузену. На портреті відвідувачі бачать справжнього Бандеру – незламного, цілеспрямованого, непохитного борця за волю України. Пощастило мені почути інтерв'ю зі Степаном Бандерою, записаним в Мюнхені незадовго до його смерті у 1959 році. У музеї зберігаються також творчі праці Бандери, уміщені у збірнику «Перспективи української революції», його автобіографія «Мой життєписні дані», окрім роботи: «З невичерпного джерела», «Більшовизм і визвольна боротьба».

Серед книг про Степана Бандеру зібрано праці Петра Дужого, Петра Мірчука, Степана Мудрика-Мечника, Василя Кука. Документальна розвідка Галини Гордасевич «Степан Бандера: людина і міф» була презентована у музеї. Петро Гоць із захватом говорив мені про цю роботу, так само і про науково-популярне видання Ярослава Сватка «Місія Степана Бандери». А от про свої праці вже пізніше, коли Петро Никифорович більше розповів про своє життя, багато що стало зрозумілим. Коли душа, мов шире золото, не варто розмінюватися на мідяки... Це – про Петра Гоця. Він унікає гучним патріотичним тирад, не вит'ячуєвів своїх заслуг, а вони ж – очевидні.

Той, хто має причетність до музейної справи, розуміє, наскільки то кропітка, часом невдачна робота. Таї самі віддачі потребує дослідницької праці, коли роки можуть піти на те, аби видобути байдай кілька фактів. А Петро Гоць не ремствуєвав, не нарікав на долю. У музеї побували тисячі людей не лише з України. Варто було пограти «Книгу відгуків», щоб зрозуміти – до Степана Бандери приходили, приїздили, прилітали звідусіль. З дал-

«Львів – Волинь – маршрут любові», – це вже про Петра Гоця-поета. Усього

себе віддавав роботі у музеї, а в душі бриніла любов до рідної Волинської землі, до поетичного слова. Тож часто відвідував рідний край із творчими вечорами. Поетична збірка «Дорога до Лесі» (1992) була удостоєна премії імені Лесі Українки Житомирського обласного відділення Українського фонду культури. Петро Никифорович є також автором таких поетичних збірок: «Євшан пробудження», «Тисячоліття», «Молюся на Тебе», «Високий Замок», «Мадонна», «Поклади свої руки на вітер», «Кара Божа». У 1997 році Петро Гоць визнаний людиною року Львова у номінації «Кращий бібліотекар міста». Громадськість високо оцінила подвіжницьку діяльність Петра Никифоровича.

...Гортаю старінки книжок, вдивляюся у світлини, слухаю розповідь пана Петра... Без сумніву, йому, як директорові, дорогі всі бе винятку експонаті, зібрані у музеї. І все ж запитую, що Петро Никифорович вважає найголовнішим із усього огрому виконаної ним роботи. «Головне, що до музею приходить молодь, – каже П. Гоць. – Власне, це і було нашим задумом: спрямувати усі зусилля на те, аби музей став справжнім осередком національно-патріотичного гарту молоді взагалі і студентства зокрема. Таким бачив музей і ректор Володимир Снітинський. І ми бачимо, що наша праця дає результати».

Справді, можна наповнити музей цінними експонатами і такими самими безцінними раритетами. І це, без сумніву, потребна і гарна справа. Але

зачії з ворогом – це і боротьба за душу людини, за ідейний вплив на цілий народ, за поширення ідеї і концепції визвольної революції серед найширших мас народу, захоплення їх цією ідеєю і через це приднання їх на бік визвольної боротьби», – констатує Степан Бандера. «Між московським большевизмом – комунізмом і українським націоналізмом іде найважливіший змаг за душу українського народу», – цей висновок продовжуваний самим життям. Але сили народу не безкінечні, і від цього теж нікуди не подітися. Як не впасти у розпач? Де знаходити сили для боротьби? На ці питання теж знаходимо відповіді: «Сили душі кожної людини і цілого народу теж потребують плекання й наснажування, особливо тоді, коли їх переобтяжено постійною надмірною напругою. Це мусить мати на увазі кожний, хто турбується про долю свого народу».

Найпевніші ліки для виснаженої душі – це віра. Саме вона «найбільше скріплює сили душі. Через правдиву й глибоку віру в Бога, Спасителя, кожна людина є цілий народ мають змогу безупинно черпати з вічно живого джерела стільки сили, скільки іхня душа спроможна сприяти». Показовим є те, що ще у 1933 році Степан Бандера ініціював шкільну акцію «У боротьбі за душу української дитини» з видруком і поширенням 98 тисяч листівок і відозв. У листівці мовилося: «Українські батьки і матері! Ми мусимо перейти від оборони до рішучого наступу проти польської

– ці поетичні рядки написані Петром Гоцем в пам'ять про Бандеру-студента. Утім, це присвята не лише Провідникові. Вчитаймося у ці рядки. У них – любов до рідного краю, до української землі. Дубляни стали рідним містом для волиняніна Петра Гоця, а його мешканці – рідними людьми.

А ще під час гостин у Дублянах я передивилася безліч світлин, зроблених невтомним Петром Гоцем. Світлини – то теж було його захопленням і справою життя. Він вмів підмітити те, на що можна було не звертати ані найменшої уваги. А ще Петро Гоць мав дивовижний дар – він міг так прокоментувати зображене на старих світлинах, що у відівідувача складалася цілісна картина про далекі вже події. Так, завдяки мешканцю Дублян Йосипу Тушницькому, у музеї зберігаються рідкісні світлини, на яких бачимо Бандеру – студента. Ось світлина із зображеннями учасників хору й драматургії, зокрема, Степана Бандери. Для Петра Гоця як дослідника ця рідкісна світлина була особливо дорогою, адже, як він писав, «це клапти реального Степанового життя, відсвіт тих, віддалених у 70 років, днів. З цією світлиною від бандерівського духу, що витає над Дублянами й нині».

...Гірко відгукнулася у серці звістка про відхід Петра Гоця – поета, історика, краєзнавця. Не стало людини, у серці якої жила любов до України, до рідної землі. Та залишив нині сущим справу свого життя, а воно передадуть її новим, прийдешнім поколінням. А ми повернємося до музею знову й знову, бо живе тут той нескорений дух, що витає над Дублянами завжди.

Наталія ОСІПЧУК, письменниця, член НСПУ

НЕСКОРЕНИЙ ДУХ ВОЛІ НАД ДУБЛЯНАМИ

з ворогом – це і боротьба за душу людини, за ідейний вплив на цілий народ, за поширення ідеї і концепції визвольної революції серед найширших мас народу, захоплення їх цією ідеєю і через це приднання їх на бік визвольної боротьби», – констатує Степан Бандера. «Між московським большевизмом – комунізмом і українським націоналізмом іде найважливіший змаг за душу українського народу», – цей висновок продовжуваний самим життям. Але сили народу не безкінечні, і від цього теж нікуди не подітися. Як не впасти у розпач? Де знаходити сили для боротьби? На ці питання теж знаходимо відповіді: «Сили душі кожної людини і цілого народу теж потребують плекання й наснажування, особливо тоді, коли їх переобтяжено постійною надмірною напругою. Це мусить мати на увазі кожний, хто турбується про долю свого народу...

З ініціативи С. Бандери була підготовлена й шкільна акція, яка теж мала великий політичний успіх. Степан надає їй всенародного характеру. Акція на оборону українського шкільництва була проведена одного дня по всіх школах Західної України. Бойовики ОУН розліпили по парканах та підкинули до хат усіх українських селах десятки тисяч летючок, в яких роз'яснювались причини та цілі шкільної боротьби... А вранці діти відмовлялися відповідати вчителям польською мовою, домагались навчання рідною мовою, закликали польських вчителів забратися з українських земель. Ця акція сяяла зерна національної свідомості й ненависті до ворожого панування в Україні. Саме з цих учнів зросли згодом вояки УПА.

«Промінули літа... В світ дорога бита... А Дубляни в душі Навіть на край світу.

Бо дублянські кола На всі виднокола,

Бо Дубляни в душі – То найвища школа.

А студентські роки – Неповторні кроки,

Бо Дубляни в душі – То життя уроки»

– ці поетичні рядки написані Петром Гоцем в пам'ять про Бандеру-студента. Утім, це присвята не лише Провідникові. Вчитаймося у ці рядки. У них – любов до рідного краю, до української землі. Дубляни стали рідним містом для волиняніна Петра Гоця, а його мешканці – рідними людьми.

А ще під час гостин у Дублянах я передивилася безліч світлин, зроблених невтомним Петром Гоцем. Світлини – то теж було його захопленням і справою життя. Він вмів підмітити те, на що можна було не звертати ані найменшої уваги. А ще Петро Гоць мав дивовижний дар – він міг так прокоментувати зображене на старих світлинах, що у відівідувача складалася цілісна картина про далекі вже події. Так, завдяки мешканцю Дублян Йосипу Тушницькому, у музеї зберігаються рідкісні світлини, на яких бачимо Бандеру – студента. Ось світлина із зображеннями учасників хору й драматургії, зокрема, Степана Бандери. Для Петра Гоця як дослідника ця рідкісна світлина була особливо дорогою, адже, як він писав, «це клапти реального Степанового життя, відсвіт тих, віддалених у 70 років, днів. З цією світлиною від бандерівського духу, що витає над Дублянами й нині».

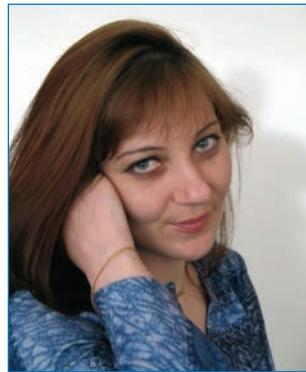
...Гірко відгукнулася у серці звістка про відхід Петра Гоця – поета, історика, краєзнавця. Не стало людини, у серці якої жила любов до України, до рідної землі. Та залишив нині сущим справу свого життя, а воно передадуть її новим, прийдешнім поколінням. А ми повернємося до музею знову й знову, бо живе тут той нескорений дух, що витає над Дублянами завжди.

Наталія ОСІПЧУК, письменниця, член НСПУ

Петро Гоць

вихнити в музей життя, наповнити його роботу реальними справами, – тут потрібен хист організатора і виховника, якому б довірляла молодь. Той факт, що до музею приходить студентство, свідчить про те, що Петро Гоць обрав правильну тональність й тематику розмови із юнацтвом. Адже під час навчання у Дублянах Степан Бандера гартував характер із вілою, формувавши як майбутній революціонер. «Душа – це те, що робить траву

Наталка ЯРЕМА

ДВІ СЕСТРИЧКИ ПОЛУНИЧКИ

Дві сестрички полунички
Одягли нові спіднички,
Взули модні черевички,
Заплелися у косички.
Перша ягідка – Настуся,
Друга ягідка – Маруся.
Постривайте, зачекайте!
Ось до вас я доберуся!
Танцювали і співали,
У садочку забавлялися.
А як вийшла я на грядку –
Вмить від мене заховалися!

СИНІЙ ОЛІВЕЦЬ

Синє небо, синє море,
А навколо сині гори,
Сині хвилі, синій катер,
Синіх рибок пребагата,
Синій острів, сині квіти,
В синіх шапках мілі діти.
Хто цей славний малювець?
Синій-синій олівець!

КУРЧАТКО

Жовте сонячне курчатко
Збудувало жовту хатку.
Жовті стіни, жовті двері,
Жовті вікна та шпалери!
Жовті квіти, жовті штори,
На картинах жовті гори.
Жовтє ліжко та подушка,
Жовта шапочка на вушках!
Жовті братики й сестрички.
В жовтих кухликах водичка.
І прекрасне жовте сонце
Заглядає у віконце!

БІЛА ЗИМОНЬКА ВЕСЕЛА

Біла зимонька весела
Білим снігом вкрила села.
Біле поле, білі шати,
Білий пес сидить кудлатий.
Білі гори та дороги,
Білі сходи та пороги.
Білі шапки, білі шуби,
Білій котик біля груби,
Білі ріки та озера,
Біла птаха срібнопера,
Білі в інєю ялинки,
Білі пурхають сніжинки.
Білі в мене чоботята!
Сніг рипить – іду гуляти!

СНІГУРІ

А у нашому дворі
Красні пташки - снігурі!
Ось погляньте - мама й тато!
І маленька снігурята!
Повсіденноса на калині -
Мир та злагода в родині.
Повдягалися багато
У рожеві кожушата!
Ось під снігом ягідки...
Смачно снідають пташки.
Кожен, мимо хто проходить -
Оченят з пташок не зводить!
Славні, мілі, гонорові!
Ви - красунчики зимові!

СИНИЧКА

У мене за вікном
Ї дальня-годівничка,
До неї прилітає
Малесенка синичка...
І весело щебече
до мене: «Добрий ранок!»
«Смачного, люба пташко!
Для тебе цей сніданок!
Для тебе свіже сало
І сонячне насіння!
Горішків тут чимало -
Даруночки осінніх!»
Стрибає люба пташка,
Зове своїх сестричок.
Дивись - на годівничі
Багато вже синичок!

МИКОЛАЮ

Я хочу цукерку!
Я хочу печеньку!
А ще мандаринку гарненьку
в кишеньку!
Пухнастого снігу!
Сріблястих санчак!
Щоб в них Миколай
зарівав до всіх нас!
Ангеліків світих,

«У КОЖНОЇ ФЕЇ БУВАЮТЬ ПРИЄМНІ МОМЕНТИ...»

«Джерельце»

KC

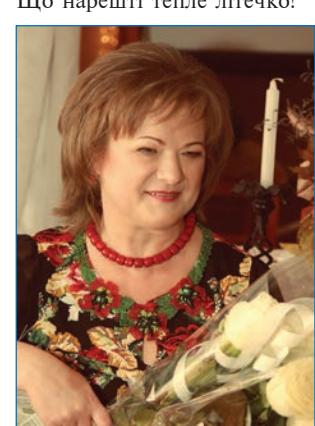
веселого дива!
Щоб вся дітвора
була просто щаслива!
Щоб в кожному були
і мама, і тато!
І в кожному домі
ялинка багата!
Щоб в кожного була
щаслива родина!
І мати раділа за дочку і сина!
Щоб щастя у хаті,
і спокій в роботі!
Щоб геть відійшли
негаради й турботи!
Приди в мою хату,
Святій Миколао!
Сьогодні на тебе
я дуже чекаю!

ДЕНЬ МАМИ

Конвалії ніжні
кохані матусі
Маленька Софійка несе,
У ручках буксовий
буket у Марусі -
Для мамочки рідної все!
Маленький Остапчик
картинку малює,
Всміхється сонце весні.
Хай небо ласкає
про свято почує,
Хай пташки щебечуть лісні!
Хай радістю травень
матусь привітає,
І ласки Господні зійдуть!
Хай матір Христова
добром обнімає,
А діти щасливі ростуть!
Найкращим дарунком
для кожної мами
Є очі дитини і сміх,
І люблять матусі
нас всіх до нестями -
О диво! Дорослих й малих!
Як добре, що Господь
дарує нам маму -
Ангелика з серцем весни!
Моя ти любове,
моя найтепліша!
До себе мене пригорни!

СОНЦЕ СВІЖКОЮ ХЛІБИНКОЮ

Сонце свіжкою хлібинкою
Покотилося над хатинкою,
Над містами і над селами,
І над дітками веселими.
Забавлялося, усміхалося,
До дітів пригорталося.
Потім трішечки втомилося,
У ставку собі умисла!
Придрімала під ліщинкою,
Тихо вкрилося периною..
І заснула собі солодко...
Вийди, сонце, наше золотко!
Ми без тебе так сумуємо,
Не сміємося, не жартуємо.
І сумує наше літче,
І сумують в полі квіточки.
Не муркоче сіра киценька,
Похилилася травиченька.
Небо вкрилося хмаринками,
Вітерисько над будинками.
І почуло наше сонечко!
Заглядає у віконечко!
Покотилося хлібинкою
Над садами, над хатинками!
І радіють мілі діточки,
Що нарешті тепле літче!

Наталія МАЗУР

ЗАБЛИЩАЛА ПАВУТИНКА
Заблищала павутинка
поміж будячків,
Звеселила срібним блиском
добрих павутків.
Тепле сонечко привітне
сіло на пеньок.
Ой, який сьогодні славний,
радісний деньок!
Йду за стежинкою угору,
по сухій землі,
Ще літають над квітками
бджілоньки малі.

Джміль товстий гуде
надсадно, наче бомбардир.
Може, джміль той волохатий
в бджілок командир?

Коник-стрибунець стрибає
в мене поміж ніг.
Я злякалась, коник також.
Розбирає сміх.
На стеблинку коник скочив
до дрібних жучків...
Заблищала павутинка
поміж будячків.

В ДИТЯЧИЙ САДОК
Йде маленьке Ведмежатко,
Поруч – клишоногий татко.
В дитсадочок поспішають,
Букви там малюк вивчає.
Повторяє: А, О, У,
Татка міцно обійму.
Татко до роботи йде,
А мене в садок веде.
У садочку з малюками
Будем грatisя ляльками.
Будем їсти, будем спати,
Нянечкі допомагати.
А як підемо надвір,
To влаштуюмо турнір.
Дитсадочок – просто клас!
Там турбуються про нас.

МОКРЕ СОНЕЧКО
Бачить наша донечка
У калюжі сонечко.
Сонечко вітається,
Приязно всміхється.
Доня радісно тупоче,
Стати у калюжу хоче.
Розбігається і вмить
У калюжі вже стойти.
Мама сердиться, лиха,
Із калюжі витяга...
І зітхне донечка:
«Чомуся мокре сонечко...»

ПАРАСОЛІ
Хоч негода надворі,
Та не страшно дітворі.
Плащ вдягли і чобітки
Ta й гуляють залишки.
Парасольки кольорові,
Як грибочки у дібріві,
Над малютами скилились,
Дітки щоб сухі лишилися.
Надто шкодували діти,
Що в дереві намокли віти,
І просили дуже в тата
Дозволу подарувати
Парасольки ім свої.
А татусь відмовив: «Ні!
Bo у дуба і тополі
Крони, наче парасолі.»

ДОШІК
Дошік падав на ялині,
На дубів широкі спини,
На кущі і на ожину
Крапав зверху без упину.
Плигав дошік
по травинках,
Дарував їм наимистинки,
І веселкове намисто
Порозвішував вроцісто.
Дошік дуже поспішав,
Дошік землю прикрашав.

Вірши про родину

СОРОКОНІЖКА
- В нашій хаті
десь під ліжком,
Мешкає сороконіжка.
Має капчиків багато:
І про будень, і про свято.
Є маленькі, є велики,
Босоніжки, черевики.
Є балетки, є кросівки,
Чобітки є на шнурівці,
Навіть туфлі на підборах –
Все стойти у коридорі.
Засміялась мама:

- Тату!
Годі вже фантазувати!
І великі, і малі –
Всі для нашої сім'ї.
Маємо взуття не трішки,
Ta не для сороконіжки!

ЗІБРАЛАСЯ

Я збиралася в дитсадок:
Взяла ляльку і візок,
І метелика малого,
І ведмедика смішного,
Синій м“яч, рожеву кульку,
Кошенято-царапульку,
Крейду, олівці, папір –
Ta й хотіла йти надвір,
Але мама зупинила:
«Що ти, доно! Що ти, мила!
Все, що є в твоїй кімнаті
В дитсадок не треба брати!»

НАВЗДОГІН ДОШУ
За вікном крокує дош
По бруківках вулиць, площ,

По дахах і по карнизах
Хтого плигає донизу.
Доторкається до шиб,
I в калюжу стриб і стриб.
- Мамо, відпусті, прошу!
Навздогін піду дошу!
Каже мама?

- Сину, стій!
Чоботи звузвай мерці,
Плаща вдягни, тоді дозволю,
Як прихопиш парасолю!

УРОЖАЙ

Ми сидали наш город,
Почали копати,
Щоб на осінь без пригод
Урожай зібрали.
Тут є морква, буряки,
Дині і капуста.
Гарно тягнуться рядки,
I зійшло все густо.
Сапали й пололи ми
Ці грядки все літо.
I тепер під час зими
Будемо радіти.
- Урожай хороший в нас,
Кажуть мама й тато.
Можемо тепер і вас
Mi почастувати.

СТРУМОК

Ой, біжіть, біжіть струмок
Через поле, під місток.
Мимо лісу, мимо саду,
Усміхнеться всім радо.
Всім дарує прохолоду,
A вербі – свіженьку воду.
Біля кладки – качечки
П’ють водицю залишки.
Йдуть корівки –
туп, туп, туп,
I вербуза за гілку – скуб.
Білий песик, наш Дружок,
Вибіг аж на бережок.
Задзвініло: «Гав, гав, гав!»
Песик – здрastуйте – сказав
Качечкам, струмку, вербі
I корівкам, i тобі.

СКОРО СВЯТО МИКОЛАЯ

Каже мама:
- Доно, знай!
Скоро прийде Миколай.
Добрий він до всіх дітей,
I у цей святковий день
Іграшок несе багато,
Tym, хто слухається тата.
Мамі хто допомагає
I роботу полюбляє.

Вірши про сон

(з серії «Сонні вірши»)

СОН I ДРІМОТА

Мишка спить у себе в нірці,
Спить наш котик у комірці,
Сплять пташки
i сплять хмаринки,
Сплять в акваріумі рибки.
Ліши не спиться Адріанці:
Як прокинулася уранці,
Tak i цілий день гасає,
Спати навіть не бажає.
Mama вже зітхне казку!
Tato взслушай за пасок -
Чує тихий голосок:

- Правило існує вічне:
Битись – непедагогічно!
Я – Солодкий Сон. У мене
Є малюнки на раменах.

Ti малюнки – таємничі:

Хто подивиться їх тричі,

Tой одразу позіхає,

Potim очки закриває,

I ураз до нього сні

Priлітають з далини.

РОЖЕВИЙ АНГЕЛИК

Рожевий мій ангелік!
Tak солодко дрімає.
Tвоя щаслива доля
В житті тебе чекає!
Волоссячко осяйне,
Сіренкі оченята.
Tака чудова доня
U мами є i в тата.
Як пташечка маленька,
Все без турбот літаєш.
I дуже рада неніка,
Як ти допомагаєш.
Допитливо й грайливо
Tи заглядаєш в очі.
Усе, що є на світі,
Nеначе знати хочеш.
Tи для татуся - донечка,
Matusyc ж - ангелітко,
A для бабусі - сонечко,
Для дідуся - малятко.
Rости i будь щаслива,
Kрасунечко моя!

Щоби тобою завше
Pишалася сім'я.

Люби батьків і Бога,
Людей не забувай.
Люби свою Вітчизну,
Чудовий, рідний край.

ВРЕДНИЙ СОН

Вранці мама будить доно:
Час уже вставати, соню!
Що вставати час, я знаю,
Сон мене не відпускає...

ЗАЙЧИК

Під кущем спав

ПРИЙШОВ КУПАЛО – СОНЦЕ УПАЛО

Якщо свято Трійці розпочинає літо, то після Івана Купала (за церковним календарем – Різдво Івана Хрестителя, 7 липня) літо іде на спад. Тож кажуть: «Прийшов Купало – сонце упало». І хоч цієї пори найспекотніші дні, все ж сонце щоразу швидше сідає за обрій. Приповідку можна пояснити ще й тим, що за старим стилем Івана Купала відзначали 24 червня, через два дні після найкоротшої у році ночі.

Це свято характеризується багатьма цікавими народними обрядовими діями, які зберегли відлуння язичницької давнини, підготовою до збору нового врожаю. Адже невдовзі – жнива.

Купалом, Купалом, Купалою називали у давнину солом'яне опудало, яке топили у воді, або сплювали. Назва ж Івана Купала походить від народного наймення Івана Хрестителя, вішануванням якого церква намагалася викорінити дохристиянські традиції. Але мова аж ніяк не йде про вірування, бо суспільство таки християнізувалося.

Ігри у Купальську ніч відбувалися, як правило, за участю молоді. Напередодні піарубки розкладали велики купи хмизу на пагорбах, берегах річок, озер, у лугах, на узлісся, насамперед там, де сходиться три стихії природи. Запалити купальські вогні доручали «дідам» (старшим людям), і то живим вогнем, який добували, тручи поліном до поліна. Стрибаючи через багаття, вірили, що таким чином можна очиститися, позбутися хвороб, насланіх чаїв.

Важливе місце в обрядових діях займало старе колесо (символ Сонця) від воза. Його підпаливали і пускали з гори у долину. Знову ж – нагадування про те, що після Купала дні коротшають, Сонце повертає на зиму.

Не обходилося під час святкувань і без Марени – ритуального деревця, зрубаного парубками, а прикрашеного барвистими стрічками дівчатами. Навколо нього водили хороводи, носили вулицями села. Попіл від Марени і купальського багаття учасники дійств брали додому і розсівали по грядках, щоб добро родила городина.

Купальську ніч вважали чаївною, коли пробуджується вся нечиста сила, тож займалися ворожіннями, особливо дівчата. А пущені з течією ріки купальські віночки та ще

й із запаленими свічками могли “завбачити” долю дівчини: чи скоро вийде заміж (якщо віночок зачепився за південний корч), за кого (хто з парубків спіймав цей віночок), чи хрортиме (якщо свічка погасла)... У кожному етнорегіоні були свої тлумачення “поведінки” віночка.

Шукали у Купальську ніч цвіт папороті. Хто знайде – тому особливо пощастиТЬ, відкривається усі таємниці природи, знатиме мову звірів та птахів, цілющеї властивості рослин, стане багатим...

Веселилася молодь аж до третіх півнів. Але не забувала, що вранці слід іти до церкви і вішанувати Різдво Івана Хрестителя.

* * *

У захарів, чи то народних цілителів, є кілька періодів збору лікарських трав. Один з них припадає на свято Івана Купала. Вважається, що тоді вони набувають найбільшої чудодійної сили. Зрештою, таке підтверджує і фахова медицина.

За народними повір'ями, саме дивовижної Купальської ніч розвітває раз на рік (і то на коротку мить) чарівною квіткою папороті. Якщо її знайдеш – пізнаєш мову тварин і птахів, зможеш спілкуватися з рослинами їхнім шепотом. У Купальську ніч також можна знайти таємницу розрив-траву. Вона недмінно підкаже, де закопано скарби... Приймайні, вірили у ці побрехеньки...

А якщо серйозно, то такі трави, як звіробій, ромашка, материнка, подорожник о цій порі справді набувають найбільшої цілющої сили. Не менш чудодійними стають не тільки ягоди, а й корінці, стебла, листя сунції, чорниші. Останню ще називають “івановою ягодою”.

Повсюди в Україні рекомендувалось збирати на Івана Купала лікарські рослини – “купальське зілля”. Знахарі, і не тільки вони, а й дбайливі господині запасалися пучечками таких трав. Збирали до сходу сонця, доки рослини вкриті росою. Пересвідчилися на практиці, що вони лікують застуду, нежить, головний біль, зцілюють від безсоння. Така собі “домашня аптека”, подарована людям її величністю Природою. От тільки ставились до неї потрібно бережно.

Тарас ЛЕХМАН, журналіст

ДЕ НАЗИВАСТЬСЯ ПРОВАЛ...

В останньому турі в групі збірна України поступилась полякам 0:1. Гідно завершити Євро-2016 у нас не вийшло.

Матч з Польщею не мав для нас жодного турнірного значення. Українські футболісти могли без зайвого хвилювання входити на поле і «грюкати дверима». Зважаючи на депресивні новини зі стану збірної від «синьо-жовтих» навіть не вимагали неодмінної перемоги. Достатньо було продемонструвати гідний футбол і характер.

За перші 20 хвилин українці зробили більше осмислених передач ніж за два попередні матчі. Чудово почувалися на позиції діригентів атак Ротань і Зінченко. Як наслідок – кілька голівських моментів. Втім забити свій перший м'яч на Євро-2016 нам так і не вдалося.

Підсумовуючи перший тайм, варто похвалити збірну України, яка грава розкішно і багато комбінувала. Біля власних воріт наші добре стримували польський tandem Мілік – Левандовські. Усі креативні півзахисники Ярмоленко, Ротань, Зінченко, Кононенко якраз рухалися і намагалися доводити до кінця атакуючу дії.

Те, що сталося після перерви варто назвати так: здулися моя повнота кулька. Черговий стандарт став фатальним для збірної України. Цього разу ми не втримали Блащиковські після розіграшу кутового. Пропущений м'яч лише прискорив агонію України. Побільшало втрат і непорозумінь між гравцями, злість виливалася у порушення правил. Останнім, хто міг змінити, був Зозуля, але пробив повз ворота. Далі лише кон-

вульсії і фінальний рахунок 0:1.

У підсумку, три поразки, нуль очок, нуль голів. Провал, який ніхто не очікував. Чому так сталося? Очевидно, стрес великого турніру паралізував більшість гравців. Насамперед, лідерів. Далися взнаки і проблеми в середині команди, і прорахунок тренерського штабу. Остання заміна це звагалося за межею зла. Коли потрібно було ризикувати, Фоменко замінив форварда Зозулю на руйнівника Тимощука.

Таким чином, з нашої групи до наступного кола виходять Польща та Німеччина і навіть Північна Ірландія з трьома очками. Ну, а ми робимо паузу, глибоко втягуюмо повітря, видихаємо і дивимось Євро-2016 далі. Футбол того вартий. (ukrinform.ua)

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ! Оскільки жодних офіційних наказів або розпоряджень, що стосуються зміни формату випуску «Кримської світлиці», з моменту окупації Криму ми не отримували (а згідно з українським законодавством, такі рішення узгоджені приймаються лише співзасновниками засобів масової інформації або судом), продовжуємо готовувати до друку щотижневі номери газети і направляти їх до київської друкарні. Як і раніше, починаючи з 2002 року, на редакційному сайті щоп'ятирічно виставляється електронна версія тижневика, зокрема у pdf-форматі. Розміщену нижче інформацію про умови передплати «Кримської світлиці» та інших культурологічних видань продовжуємо публікувати як нагадування «борцям» за інформаційний простір України про їхні держслужбові зобов'язання перед читачами і державою. Редакція «KC»

ФОРМИТИ ПЕРЕДПЛАТУ на всеукраїнську загальнополітичну і літературно-художню газету «Кримська світлиця» та інші культу́рологічні видання ДП «Національна газетно-журналістська видавництво» (газету «Культура і життя», журнали «Українська культура», «Пам'ятки України: історія та культура») можна в будь-якому поштовому відділенні зв'язку України. У країнах далекого зарубіжжя оформити передплату на ці видання можна через сайт www.presa.ua. Передплатити та придбати окремі примірники видань в електронній версії можна за адресою <http://presspoint.ua/>. Така послуга доступна в будь-якій країні світу. **Довідки за тел.: (044) 498-23-64; e-mail: nnu.kultura@gmail.com**

КНИГА ПРО СКОВОРОДУ

СТАЛА ПЕРШИМ ВИДАННЯМ,
ЯКЕ ВИЙШЛО ЗА ПРОГРАМОЮ
«УКРАЇНСЬКА КНИГА» У 2016 РОЦІ

В Українському фонді культури відбулась презентація книги «Учитель життя. Сковорода як гасло часу», автором-упорядником якої є лауреат Державної премії України імені Тараса Шевченка (1982), кандидат історичних наук Володимир Стадниченко. Книга вийшла у видавництві «Успіх та кар'єра» за підтримки Державного комітету телебачення і радіомовлення України.

Участь у презентації видання взяв перший заступник Голови Держкомтелерадіо Богдан Червак. Він привітав усіх претичних до виходу книги-дослідження з вагомим успіхом, наголосивши, що цей проект було включено до переліку видань, які мають вийти цього року у рамках програми «Українська книга». Отже, книга про Григорія Сковороду стала першою ластівкою у виконанні бюджетної програми, встановивши високу планку

як змістового наповнення видання, так і його поліграфічного виконання.

Богдан Червак привітав автора книги Володимира Стадничена з 80-річчям. Ювіляра добре знають у журналистських та мистецьких колах: свого часу він очолював редакції «Робітничої газети» та «Радянської України» (нині – «Демократична Україна»), працював головою

Державного комітету УРСР з кінематографії, заступником міністра у справах преси та інформації, заступником голови Комітету Державних премій України імені Тараса Шевченка. Він автор десятка публістичних книг, а останні дводцять років присвятив дослідженю життя і творчої спадщини Григорія Сковороди.

Богдан Червак вручив Володимирові Стадниченку Почесну грамоту Держкомтелерадіо за значний особистий внесок у розвиток української інформаційної галузі та історичної науки, вагомі творчі здобутки, високу професійну майстерність та визначну громадську діяльність.

Прес-служба
Держкомтелерадіо

Богдан Червак вручив Володимирові Стадниченку Почесну грамоту Держкомтелерадіо за значний особистий внесок у розвиток української інформаційної галузі та історичної науки, вагомі творчі здобутки, високу професійну майстерність та визначну громадську діяльність.

(те, що лишається від звінного зерна) вимовляли на російській штиб Полова (від підлоги). Не думаю, що вона це сама вигадала, за нею стояли щонайменше два покоління малоросів, упокорених голодом. Кордон між малоросами і українцями не проходить по Збручу. У декого він проходить – навіть через серце». Тільки єсть у нас ворог – наше серце, – писав Павло Тичина, який вживив, залишивши у Системі. – Благослови, мати, шукати зілля. Шукати зілля на людське божевілля». А де ж його шукати? Сковорода підказує: в сумлінні. Не дати приспати своє сумління, бо, як підказує Тарас Шевченко, усі сні нас обкрадають. Приспіть лукаві, і вогні її окрадену збудять».

Там, де ще нема вогню, продовжують спати. Дехто вже заснув навіки. Є ще надія, що прокинутися їхні онуки, бо діти теж приспані і напівсонно вмикають тупу попсу з-за поребрика. Їхній бог – гроши її успіх. Це все симптоми інформаційної чуми.

Не знаю, що гірше, чума чи канібалізм. Держава пожирає своїх дітей, бо вважає їх підлідними, а не громадянами. А ті, споглядаючи безчестя, оплакують вбитих на війні, паралізовані, наче усні, не можуть повірити, що це відбувається зараз, одночасно: тисячі поліцейських охороняють гей-парад у столиці, коли українських солдатів впритул розстрілюють на Донбасі. Єдине, що ми можемо наразі зробити, це відгородити себе від зачумлених, сп'яніліх від безкарності потвор у людській подобі.

Галина ПАГУТЬЯК,
українська письменниця, лауреат
Шевченківської премії з літератури
<http://pahutya.com/sni-rozumu/>